

ACORD DE PARTENERIAT ȘI COOPERARE**între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora și Republica Moldova****ACORD DE PARTENERIAT ȘI COOPERARE****care stabilește un parteneriat între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de-o parte,
și Republica Moldova, pe de altă parte**

REGATUL BELGIEI,

REGATUL DANEMARCEI,

REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA,

REPUBLICA ELENĂ,

REGATUL SPANIEI,

REPUBLICA FRANCEZĂ,

IRLANDA,

REPUBLICA ITALIANĂ,

MARELE DUCAT AL LUXEMBURGULUI,

REGATUL ȚĂRILOR DE JOS,

REPUBLICA PORTUGHEZĂ,

REGATUL UNIT AL MARII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD,

părți contractante la Tratatul de instituire a Comunității Europene, Tratatul de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului și Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice,

denumite în continuare „statele membre”, și

COMUNITATEA EUROPEANĂ, COMUNITATEA EUROPEANĂ A CĂRBUNELUI ȘI OȚELULUI ȘI COMUNITATEA EUROPEANĂ A ENERGIEI ATOMICE,

denumite în continuare „Comunitatea”,

pe de-o parte, și

REPUBLICA MOLDOVA,

pe de altă parte,

AVÂND ÎN VEDERE legăturile existente între Comunitate, statele membre și Republica Moldova, precum și valorile comune pe care le împărtășesc,

RECUNOSCÂND că Republica Moldova și Comunitatea doresc să consolideze aceste legături și să stabilească un parteneriat și o cooperare care să aprofundeze și să extindă relațiile stabilite anterior, în special prin Acordul dintre Comunitatea Economică Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice privind schimburile comerciale și cooperarea comercială și economică, semnat la 18 decembrie 1989,

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul Comunității, al statelor membre ale acesteia și al Republicii Moldova de a consolida libertățile politice și economice care constituie însăși baza parteneriatului,

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul părților de a promova pacea și siguranța internațională, precum și soluționarea pe cale pașnică a disputelor, și de a coopera în acest scop în cadrul Organizației Națiunilor Unite și al Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE),

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul ferm al Comunității, al statelor membre ale acesteia și al Republicii Moldova privind aplicarea integrală a tuturor dispozițiilor și principiilor din Actul Final al Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa (CSCE), din documentele finale ale întâlnirilor de la Viena și Madrid din luna iunie, din documentul Conferinței CSCE de la Bonn privind cooperarea economică, din Carta de la Paris pentru o Nouă Europă și din documentul CSCE de la Helsinki din 1992, „Provocările schimbării”,

RECUNOSCÂND în acest context că sprijinirea independenței, a suveranității și a integrității teritoriale a Republicii Moldova va contribui la salvagardarea păcii și stabilității în regiunea Europei Centrale și de Est, precum și pe întreg continentul european,

CONFIRMÂND atașamentul Comunității, al statelor membre ale acesteia și al Republicii Moldova la Carta Europeană a Energiei și la Declarația Conferinței de la Lucerna din aprilie 1993,

CONVINSE de importanța capitală a statului de drept și a respectării drepturilor omului, în special cele ale minorităților, a instituirii unui sistem multipartit și a unor alegeri libere și democratice și a liberalizării economice urmărind să pună bazele unei economii de piață,

RECUNOSCÂND eforturile Republicii Moldova de a crea un regim politic și economic care să respecte statul de drept și drepturile omului, inclusiv pe cele ale minorităților, precum și faptul că Republica Moldova aplică un sistem multipartit cu alegeri libere și democratice și încurajează liberalizarea economică,

CONSIDERÂND că aplicarea integrală a prezentului acord de parteneriat și cooperare depinde de realizarea reformelor politice, economice și juridice și, în egală măsură, contribuie la continuarea acestora în vederea îndeplinirii lor efective, precum și la introducerea factorilor necesari cooperării, în special în lumina concluziilor Conferinței CSCE de la Bonn,

DORIND să încurajeze procesul de cooperare regională cu țările vecine în domeniile reglementate de prezentul acord, în scopul promovării prosperității și stabilității în regiune,

DORIND să stabilească și să dezvolte un dialog politic regulat privind aspectele bilaterale și internaționale de interes comun,

LUÂND ÎN CONSIDERARE dorința Comunității de a dezvolta cooperarea economică și de a asigura asistență tehnică, după caz,

ȚINÂND SEAMA de faptul că acordul poate favoriza o apropiere progresivă dintre Republica Moldova și o zonă mai largă de cooperare din Europa și regiunile limitrofe, precum și integrarea progresivă a Republicii Moldova în sistemul comercial internațional deschis,

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul părților de a liberaliza comerțul, pe baza principiilor cuprinse în Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT),

SALUTÂND ȘI RECUNOSCÂND importanța eforturilor depuse de Republica Moldova în vederea tranziției de la comerțul de stat și economia planificată la economia de piață,

CONȘTIENȚE de necesitatea ameliorării condițiilor care afectează comerțul și investițiile, cum ar fi condițiile din domenii precum întreprinderile, forța de muncă, prestarea de servicii și circulația capitalului,

CONVINSE că prezentul acord va crea un nou climat pentru relațiile economice dintre părți și în special pentru dezvoltarea comerțului și investițiilor, care sunt instrumente esențiale pentru restructurarea economică și modernizarea tehnologică,

DORIND stabilirea unei cooperări strânse în domeniul protecției mediului, ținând seama de interdependența existentă între părți în acest domeniu,

DORIND stabilirea unei cooperări culturale și dezvoltarea schimbului de informații,

CONVIN CU PRIVIRE LA URMĂTOARELE DISPOZIȚII:

Articolul 1

Prin prezentul acord se stabilește un parteneriat între Comunitate și statele membre ale acesteia, pe de-o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte. Parteneriatul are următoarele obiective:

- asigurarea unui cadru adecvat pentru dialogul politic dintre părți, care să permită dezvoltarea relațiilor politice;
- promovarea schimburilor comerciale și a investițiilor, precum și a relațiilor economice armonioase între părți, încurajând astfel dezvoltarea lor economică durabilă;
- asigurarea unei baze de cooperare în domeniul juridic, economic, social, financiar și cultural;
- sprijinirea eforturilor depuse de Republica Moldova pentru consolidarea propriei democrații, dezvoltarea economiei și încheierea procesului de tranziție către o economie de piață.

TITLUL I

PRINCIPII GENERALE

Articolul 2

Respectarea democrației, a principiilor de drept internațional și drepturilor omului consacrate în special în Actul Final de la Helsinki și în Carta de la Paris pentru o Nouă Europă, precum și a principiilor economiei de piață, inclusiv cele enunțate în documentele conferinței CSCE de la Bonn, stau la baza politicilor interne și externe ale părților și constituie un element esențial al parteneriatului și al prezentului acord.

Articolul 3

Părțile consideră că, pentru stabilitatea și prosperitatea viitoare a regiunii fostei Uniuni Sovietice, este esențial ca noile state independente rezultate în urma dizolvării Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice, denumite în continuare „statele independente”, să mențină și să dezvolte cooperarea reciprocă în conformitate cu principiile Actului Final de la Helsinki și cu dreptul internațional, precum și relațiile de bună vecinătate, și vor depune toate eforturile pentru a favoriza acest proces.

Articolul 4

Părțile se angajează să se preocupe, în special după ce Republica Moldova realizează progrese în procesul reformei economice, de

dezvoltarea dispozițiilor titlurilor din prezentul acord, în special a celor ale titlului III și ale articolului 48, în vederea stabilirii unei zone de liber schimb între ele. Consiliul de cooperare prevăzut la articolul 82 poate face recomandări părților în acest sens. Aceste dezvoltări vor putea intra în vigoare numai în temeiul unui acord între părți, în conformitate cu propriile proceduri pertinente. Părțile se vor consulta reciproc în cursul anului 1998 și vor examina dacă circumstanțele, în special progresele realizate de Republica Moldova în privința reformelor economice și condițiile economice la momentul respectiv, permit deschiderea negocierilor privind stabilirea unei zone de liber schimb.

Articolul 5

Părțile se angajează să examineze împreună, de comun acord, modificările care se pot fi necesare oricărei părți din prezentul acord, ținând seama de schimbarea circumstanțelor, în special de aderarea Republicii Moldova la GATT. Prima examinare se realizează la trei ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord sau la data la care Republica Moldova devine parte contractantă la Acordul GATT, oricare dintre acestea survine mai întâi.

TITLUL II

DIALOGUL POLITIC

Articolul 6

Între părți se stabilește un dialog politic regulat, pe care acestea intenționează să îl dezvolte și să îl intensifice. Acesta însoțește și consolidează apropierea dintre Comunitate și Republica Moldova, sprijină schimbările politice și economice în curs de desfășurare în această țară și contribuie la stabilirea unor noi forme de cooperare. Dialogul politic își propune:

- să consolideze legăturile Republicii Moldova cu Comunitatea și, în acest mod, cu întreaga comunitate a națiunilor democratice. Convergența economică realizată prin prezentul acord antrenează intensificarea relațiilor politice;
- să sporească convergența pozițiilor privind problemele internaționale de interes comun, sporind astfel securitatea și stabilitatea;
- să încurajeze cooperarea între părți în domenii privind consolidarea stabilității și securității în Europa, respectarea principiilor democrației, precum și respectarea și promovarea drepturilor omului, în special cele ale minorităților, și, după caz, a consultării reciproce cu privire la problemele relevante.

Articolul 7

La nivel ministerial, dialogul politic are loc în cadrul Consiliului de cooperare, precum și cu alte ocazii, de comun acord.

Articolul 8

Părțile stabilesc și alte proceduri și mecanisme de dialog politic, în special sub următoarele forme:

- întâlniri cu caracter regulat la nivel de înalți funcționari reprezentând Republica Moldova, pe de-o parte, și Comunitatea, pe de altă parte;
- valorificarea deplină a tuturor canalelor diplomatice dintre părți, în special prin contacte corespunzătoare atât la nivel bilateral, cât și la nivel multilateral, de exemplu cu ocazia reuniunilor Națiunilor Unite, ale CSCE sau cu alte ocazii;
- schimburi de informații privind problemele de interes reciproc cu privire la cooperarea politică în Europa;
- orice alte mijloace care ar putea contribui la consolidarea și dezvoltarea dialogului politic.

Articolul 9

Dialogul politic la nivel parlamentar are loc în cadrul Comisiei de cooperare parlamentară instituite în temeiul articolului 87.

TITLUL III

COMERȚUL CU MĂRFURI

Articolul 10

(1) Părțile își acordă reciproc tratamentul clauzei națiunii celei mai favorizate în toate domeniile privind:

- drepturile vamale și taxele aplicate importurilor și exporturilor, inclusiv modul de percepere a acestor drepturi și taxe;
- dispozițiile privind vămuirea, tranzitul, antrepozitele și transbordarea;
- taxele și alte impuneri interne de orice tip, aplicate direct sau indirect mărfurilor importate;
- metodele de plată și transferul respectivelor plăți;

- normele privind vânzarea, cumpărarea, transportul, distribuția și utilizarea mărfurilor pe piața internă.

(2) Dispozițiile alineatului (1) nu se aplică în cazul:

- (a) avantajelor acordate în scopul creării unei uniuni vamale sau a unei zone a liberului schimb sau care decurg din crearea unei astfel de uniuni sau zone;
- (b) avantajelor acordate anumitor țări în conformitate cu GATT și cu alte acorduri internaționale în favoarea țărilor în curs de dezvoltare;
- (c) avantajelor acordate țărilor limitrofe în vederea facilitării traficului de frontieră.

(3) Dispozițiile alineatului (1) și ale articolului 11 alineatul (3) nu se aplică, pe o perioadă de tranziție care expiră la data aderării Republicii Moldova la GATT sau la 31 decembrie 1998, în cazul în care această dată survine prima, avantajelor definite în anexa I și acordate de Republica Moldova celorlalte state independente din ziua precedentă datei intrării în vigoare a prezentului acord.

Articolul 11

(1) Părțile convin că principiul libertății de tranzit a mărfurilor este o condiție esențială pentru realizarea obiectivelor prezentului acord.

(2) În această privință, fiecare parte garantează tranzitul fără restricții, via sau prin teritoriul său, al mărfurilor originare din teritoriul vamal sau destinate teritoriului vamal al celeilalte părți.

(3) Normele prevăzute la articolul V alineatele (2), (3), (4) și (5) din Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT) se aplică între cele două părți.

(4) Normele prevăzute în prezentul articol nu aduc atingere normelor speciale convenite între părți privind anumite sectoare, în special transportul sau produsele.

Articolul 12

Fără a aduce atingere drepturilor și obligațiilor care decurg din convențiile internaționale privind admiterea temporară a mărfurilor care obligă ambele părți, fiecare parte acordă celeilalte părți, în conformitate cu legislația sa, exonerarea de drepturi și taxe de import pentru mărfurile admise temporar, în cazurile și în conformitate cu procedurile prevăzute de celelalte convenții internaționale în domeniu care impun astfel de obligații. Se ține seama de condițiile în care obligațiile ce decurg dintr-o astfel de convenție au fost acceptate de partea în cauză.

Articolul 13

Mărfurile originare din Republica Moldova și din Comunitate se importă în Comunitate și, respectiv, în Republica Moldova, fără restricții cantitative, fără a aduce atingere articolelor 17, 20, 21, dispozițiilor anexei II la prezentul acord și articolelor 77, 81, 244, 249 și 280 din Actele de aderare a Spaniei și Portugaliei la Comunitatea Europeană.

Articolul 14

(1) Produsele de pe teritoriul unei părți importate pe teritoriul celeilalte părți nu fac obiectul, în mod direct sau indirect, al nici

unor taxe sau impuneri interne mai mari decât cele aplicate, în mod direct sau indirect, produselor naționale similare.

(2) În afară de aceasta, respectivele produse beneficiază de un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat produselor similare naționale în temeiul actelor cu putere de lege, normelor administrative și cerințelor cu privire la vânzarea lor internă, scoaterea spre vânzare, cumpărarea, transportul, distribuirea sau utilizarea lor. Dispoziția prezentului alineat nu exclude aplicarea unor taxe interne de transport diferențiate, bazate exclusiv pe exploatarea economică a mijlocului de transport și nu pe naționalitatea produsului.

Articolul 15

Următoarele articole din GATT se aplică *mutatis mutandis* între cele două părți:

1. articolul VII alineatele (1), (2), (3), (4) litera (a), (4) litera (b), (4) litera (d), (5);
2. articolul VIII;
3. articolul IX;
4. articolul X.

Articolul 16

Schimburile comerciale de mărfuri între părți se realizează la prețul pieței.

Articolul 17

(1) În cazul în care un produs se importă pe teritoriul uneia dintre părți în cantități atât de mari sau în astfel de condiții încât să provoace sau să riște să provoace grave prejudicii producătorilor naționali de produse similare sau direct competitive, Comunitatea sau Republica Moldova, după caz, pot lua măsuri adecvate în conformitate cu următoarele proceduri și condiții.

(2) Înainte de a lua orice măsuri sau, în cazul aplicării alineatului (4), cât mai curând posibil, Comunitatea sau Republica Moldova, după caz, furnizează Comitetului de cooperare toate informațiile utile în vederea căutării unei soluții acceptabile pentru cele două părți.

(3) În cazul în care, ca urmare a consultațiilor, în termen de 30 de zile de la sesizarea Comitetului de cooperare, părțile nu ajung la un acord cu privire la acțiunile care trebuie întreprinse pentru remedierea situației, partea care a solicitat consultările este liberă să limiteze importurile de produse în cauză în măsura și pe durata necesară pentru a preveni sau remedia prejudiciile sau să adopte alte măsuri adecvate.

(4) În situații critice în care o întârziere poate provoca prejudicii greu de remediat, părțile pot lua măsuri înainte de consultări, cu condiția ca respectivele consultări să se desfășoare imediat după adoptarea respectivelor măsuri.

(5) În alegerea măsurilor prevăzute la prezentul articol, părțile contractante acordă prioritate măsurilor care afectează cel mai puțin realizarea obiectivelor prezentului acord.

Articolul 18

Nici o dispoziție din prezentul titlu, în special din articolul 17, nu aduce atingere adoptării de către una dintre părți a unor măsuri antidumping sau compensatorii în conformitate cu articolul VI din GATT, cu Acordul privind punerea în aplicare a articolului VI din GATT, cu Acordul privind interpretarea și punerea în aplicare a articolelor VI, XVI și XXIII din GATT sau cu legislația sa internă în domeniu.

În ceea ce privește anchetele antidumping sau în materie de subvenții, fiecare parte convine să examineze observațiile celeilalte părți și să informeze părțile interesate cu privire la faptele și considerentele esențiale pe baza cărora trebuie luată o decizie finală. Înainte de a impune taxe antidumping și compensatorii definitive, partea în cauză încearcă soluționarea constructivă a problemei.

Articolul 19

Prezentul acord nu exclude aplicarea de interdicții și restricții de import, export sau tranzit, justificate din motive privind moralitatea, ordinea sau siguranța publică, protecția sănătății și a vieții oamenilor, animalelor sau plantelor, protecția resurselor naturale, protecția patrimoniului național cu valoare artistică, istorică sau arheologică sau protecția proprietății intelectuale,

industriale sau comerciale, nici a reglementărilor privind aurul și argintul. Cu toate acestea, astfel de interdicții sau de restricții nu trebuie să constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau o restricție mascată a comerțului între părți.

Articolul 20

Prezentul titlu nu se aplică comerțului cu produse textile care intră sub incidența capitolelor 50-63 din Nomenclatura Combinată. Comerțul cu aceste produse este reglementat de un acord separat, parafat la 14 mai 1993 și care se aplică cu titlu provizoriu de la 1 ianuarie 1993.

Articolul 21

(1) Comerțul cu produse care intră sub incidența Tratatului de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului este reglementat de dispozițiile prezentului titlu, cu excepția articolului 13.

(2) Se creează un grup de contact pentru probleme privind cărbunele și oțelul, format din reprezentanți ai Comunității, pe de-o parte, și din reprezentanți ai Republicii Moldova, pe de altă parte.

Respectivul grup de contact schimbă permanent informații cu privire la toate problemele de interes comun pentru părți, referitoare la cărbune și oțel.

Articolul 22

Comerțul cu materiale nucleare se desfășoară în conformitate cu dispozițiile Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice. În cazul în care este necesar, comerțul cu materiale nucleare face obiectul dispozițiilor unui acord special care urmează să fie încheiat între Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Republica Moldova.

TITLUL IV

DISPOZIȚII PRIVIND COMERȚUL ȘI INVESTIȚIILE

CAPITOLUL I

CONDIȚII DE MUNCĂ

Articolul 23

(1) Sub rezerva actelor cu putere de lege, a condițiilor și procedurilor aplicabile în fiecare stat membru, Comunitatea și statele membre ale acesteia iau măsuri pentru ca lucrătorii de naționalitate moldovenească angajați legal pe teritoriul unui stat membru să nu facă obiectul vreunei discriminări pe bază de naționalitate,

în ceea ce privește condițiile de muncă, de remunerație sau de concediere, în comparație cu resortisanții respectivului stat membru.

(2) Sub rezerva actelor cu putere de lege, a condițiilor și procedurilor aplicabile în Republica Moldova, Republica Moldova ia măsuri pentru ca lucrătorii resortisanți ai statelor membre, angajați legal pe teritoriul Republicii Moldova, nu fac obiectul vreunei discriminări pe bază de naționalitate, în ceea ce privește condițiile de muncă, de remunerație sau de concediere, în comparație cu proprii resortisanți.

Articolul 24

Coordonarea securității sociale

Părțile încheie acorduri în scopul de:

- (i) a adopta, sub rezerva condițiilor și normelor aplicabile în fiecare stat membru, dispozițiile necesare coordonării sistemelor de securitate socială pentru lucrătorii de naționalitate moldovenească angajați legal pe teritoriul unui stat membru. Respectivul dispoziții urmăresc în special ca:
- toate perioadele de asigurare, angajare sau ședere încheiate de respectivii lucrători în diferite state membre să fie cumulate în vederea dobândirii dreptului la pensie pentru limită de vârstă, de invaliditate și de urmaș, precum și la îngrijire medicală a respectivilor lucrători;
  - toate pensiile pentru limită de vârstă, de urmaș, de invaliditate, de accident de muncă sau de boală profesională, cu excepția prestațiilor speciale care nu provin din contribuții, să fie liber transferate la cursul de schimb aplicabil în temeiul legislației statului membru sau statelor membre debitoare;
- (ii) a adopta, sub rezerva condițiilor și normelor aplicabile în Republica Moldova, dispozițiile necesare acordării unui tratament similar celui menționat la punctul (i) a doua liniuță lucrătorilor resortisanți ai unui stat membru angajați legal în Republica Moldova.

Articolul 25

Măsurile care adoptă în conformitate cu articolul 24 nu trebuie să aducă atingere drepturilor și obligațiilor care decurg din acordurile bilaterale încheiate între Republica Moldova și statele membre, în cazul în care respectivele acorduri oferă un tratament mai favorabil resortisanților moldoveni sau resortisanților statelor membre.

Articolul 26

Consiliul de cooperare examinează eforturile comune care pot fi depuse pentru a controla imigrația ilegală, ținând seama de principiul și practica readmisiei.

Articolul 27

Consiliul de cooperare examinează posibilitățile de îmbunătățire a condițiilor de muncă pentru oamenii de afaceri în conformitate cu angajamentele internaționale ale părților, în special cu cele definite în documentul Conferinței CSCE de la Bonn.

Articolul 28

Consiliul de cooperare formulează recomandări pentru punerea în aplicare a articolelor 23, 26 și 27.

CAPITOLUL II

CONDIȚII PRIVIND STABILIREA ȘI FUNCȚIONAREA SOCIETĂȚILOR COMERCIALE

Articolul 29

- (1) (a) Comunitatea și statele membre ale acesteia acordă în cazul stabilirii unor societăți comerciale moldovenești pe teritoriul lor un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat societăților comerciale dintr-o țară terță, în conformitate cu propriile acte cu putere de lege și norme administrative.
- (b) Fără a aduce atingere rezervelor enumerate în anexa IV, Comunitatea și statele membre ale acesteia acordă funcționării filialelor societăților moldovenești stabilite pe teritoriul lor un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat propriilor societăți comerciale, în conformitate cu propriile acte cu putere de lege și norme administrative.
- (c) Comunitatea și statele membre ale acesteia acordă funcționării sucursalelor moldovenești stabilite pe teritoriul lor un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat sucursalelor societăților comerciale dintr-o țară terță, în conformitate cu propriile acte cu putere de lege și norme administrative.
- (2) (a) Fără a aduce atingere rezervelor menționate la anexa V, Republica Moldova acordă, în cazul stabilirii unor societăți comerciale comunitare pe teritoriul său, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat societăților comerciale moldovenești sau decât cel acordat societăților comerciale ale unei țări terțe, în cazul în care acesta din urmă este mai bun, în conformitate cu propriile acte cu putere de lege și norme administrative.
- (b) Republica Moldova acordă, pentru funcționarea filialelor și sucursalelor societăților comerciale comunitare stabilite pe teritoriul său, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat societăților comerciale sau sucursalelor proprii sau decât cel acordat societăților comerciale sau sucursalelor unei țări terțe, în cazul în care acesta din urmă este mai bun, în conformitate cu propriile acte cu putere de lege și norme administrative.

(3) Dispozițiile alineatelor (1) și (2) nu pot fi invocate pentru a eluda actele cu putere de lege și normele administrative ale unei părți, aplicabile accesului filialelor societăților comerciale al celeilalte părți, stabilite pe teritoriul primei părți, la anumite sectoare sau activități specifice.

De tratamentul menționat la alineatele (1) și (2) beneficiază societățile comerciale stabilite în Comunitate și, respectiv, în Republica Moldova, la data intrării în vigoare a prezentului acord, precum și societățile comerciale stabilite ulterior acestei date.

Articolul 30

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 101, dispozițiile articolului 29 nu se aplică transportului aerian, fluvial și maritim.

(2) Cu toate acestea, în ceea ce privește activitățile întreprinse de agențiile maritime care prestează servicii de transport maritim internațional, inclusiv activități intermodale care cuprind un traseu maritim, fiecare parte autorizează societăților comerciale ale celeilalte părți prezența comercială pe teritoriul său sub formă de filiale sau de sucursale, în condiții de stabilire și de funcționare nu mai puțin favorabile decât cele acordate propriilor societăți comerciale sau filialelor ori sucursalelor societăților comerciale ale unei țări terțe, în cazul în care acestea din urmă sunt mai favorabile.

Astfel de activități includ, dar nu sunt limitate la:

- (a) comercializarea și vânzarea de servicii de transport maritim și de servicii conexe, prin contact direct cu clienții, de la oferta de preț la eliberarea facturii, indiferent dacă respectivele servicii sunt efectuate sau oferite de însuși prestatorul de servicii sau prin prestatorii de servicii cu care vânzătorul de servicii a încheiat înțelegeri comerciale permanente;
- (b) achiziționarea și utilizarea, în nume propriu sau în numele clienților (și revânzarea către clienți) a oricărui serviciu de transport sau a oricărui serviciu conexe, inclusiv a serviciilor de transport intern de orice tip, în special cel pe căi navigabile interioare, cel rutier și cel feroviar, necesare pentru prestarea unui serviciu integrat;
- (c) pregătirea documentelor de transport, a documentelor vamale sau a oricărui alt document referitor la originea și natura mărfurilor transportate;

- (d) furnizarea unor informații comerciale prin orice mijloace, inclusiv prin sisteme computerizate, și schimburile de date electronice (sub rezerva restricțiilor nediscriminatorii privind telecomunicațiile);
- (e) încheierea oricărei înțelegeri comerciale, inclusiv participarea la capitalul societății comerciale și recrutarea personalului la nivel local (sau, în cazul personalului străin, sub rezerva dispozițiilor relevante din prezentul acord), cu o agenție maritimă locală;
- (f) organizarea, în numele societăților comerciale, a escalelor navei sau preluarea încărcăturilor, după caz.

Articolul 31

În sensul prezentului acord:

- (a) „societate comercială comunitară” sau, respectiv, „societate comercială moldovenească” înseamnă o societate comercială înființată în conformitate cu legislația statului membru sau, respectiv, a Republicii Moldova, și având sediul social, administrația centrală sau locul principal de desfășurare a activității pe teritoriul Comunității sau, respectiv, al Republicii Moldova. Cu toate acestea, în cazul în care societatea comercială înființată în conformitate cu legislația unui stat membru sau a Republicii Moldova are numai sediul social pe teritoriul Comunității sau al Republicii Moldova, ea este considerată o societate comercială a Comunității sau o societate comercială moldovenească în cazul în care activitatea sa are o legătură efectivă și permanentă cu economia unuia dintre statele membre sau, respectiv, a Republicii Moldova;
- (b) „filială” a unei societăți comerciale înseamnă o societate comercială controlată efectiv de prima societate comercială;
- (c) „sucursală” a unei societăți comerciale înseamnă un sediu secundar fără personalitate juridică, dar cu caracter de permanență, precum extensia unei societăți mamă, are propria administrație și este dotată material pentru a negocia afaceri cu terți, astfel încât aceștia din urmă, deși știu că, în cazul în care este necesar, există o legătură juridică cu societatea mamă al cărei sediu se află în străinătate, nu sunt obligați să trateze direct cu aceasta, ci pot realiza tranzacții comerciale la sediul secundar care constituie extensia;
- (d) „stabilire” înseamnă dreptul societăților comerciale comunitare sau moldovenești definite la litera (a) de a desfășura activități economice prin înființarea de filiale și de sucursale în Republica Moldova sau, respectiv, în Comunitate;

- (e) „funcționare” înseamnă acțiunea de a exercita o activitate economică;
- (f) „activități economice” înseamnă activitățile cu caracter industrial și comercial, precum și profesiunile libere.

În ceea ce privește transportul maritim internațional, inclusiv operațiile intermodale care cuprind un traseu maritim, resortisanții statelor membre sau ai Republicii Moldova, stabiliți în afara Comunității sau, respectiv, a Republicii Moldova, precum și societățile comerciale maritime stabilite în afara Comunității sau a Republicii Moldova și controlate de resortisanții unui stat membru sau ai Republicii Moldova, beneficiază atât de dispozițiile prezentului capitol cât și de cele ale capitolului III, în cazul în care navele lor sunt înmatriculate în respectivul stat membru sau în Republica Moldova în conformitate cu legislațiile lor respective.

Articolul 32

(1) Fără a aduce atingere oricărei alte dispoziții din prezentul acord, nici una din părți nu este împiedicată să adopte măsuri prudențiale, în special pentru a garanta protecția investitorilor, deponenților, asiguraților sau persoanelor față de care prestatorul de servicii financiare are o datorie fiduciară, sau pentru a asigura integritatea și stabilitatea sistemului financiar. În cazul în care nu sunt conforme cu dispozițiile prezentului acord, astfel de măsuri nu pot fi folosite în scopul eludării obligațiilor care îi revin unei părți în temeiul prezentului acord.

(2) Nici o dispoziție din prezentul acord nu trebuie interpretată astfel încât să oblige o parte să divulge informații privind afacerile și conturile clienților individuali sau orice altă informație confidențială sau protejată aflată în posesia instituțiilor publice.

Articolul 33

Dispozițiile prezentului acord nu aduc atingere punerii în aplicare, de către fiecare parte, a măsurilor necesare pentru a evita eludarea măsurilor pe care le-a luat privind accesul țărilor terțe la piața sa prin intermediul dispozițiilor prezentului acord.

Articolul 34

(1) Prin derogare de la dispozițiile din capitolul I, o societate comercială comunitară sau o societate comercială moldovenească stabilită pe teritoriul Republicii Moldova sau, respectiv, al Comunității, are dreptul să angajeze, direct sau prin intermediul uneia

dintre sucursalele sau filialele sale, în conformitate cu legislația în vigoare în țara gazdă, pe teritoriul Republicii Moldova sau, respectiv, al Comunității, resortisanți ai statelor membre ale Comunității și ai Republicii Moldova, cu condiția ca respectivele persoane să facă parte din personalul de bază definit la alineatul (2) și să fie angajați exclusiv ai respectivelor societăți comerciale sau sucursale. Permisele de ședere și de muncă ale unor astfel de angajați nu sunt valabile decât pe perioada respectivei angajări.

(2) Personalul de bază al societăților comerciale menționate anterior, denumite în continuare „firme”, este format din „persoane transferate între întreprinderi”, în conformitate cu definiția prevăzută la litera (c), și care fac parte din următoarele categorii, cu condiția ca firma să aibă personalitate juridică și ca persoanele în cauză să fi fost angajate de respectiva firmă sau să fi fost parteneri la respectiva firmă (alții decât acționari majoritari) pe o perioadă de cel puțin un an înainte de un astfel de transfer:

(a) cadre superioare ale unei firme, a căror responsabilitate principală este gestionarea acesteia, sub controlul sau îndrumarea generală a consiliului de administrație sau a acționarilor sau echivalenților acestora, având următoarele funcții:

- conducerea firmei, a unui serviciu sau a unei secții a firmei;
- supravegherea și controlul activității celorlalți angajați care exercită funcții tehnice sau administrative;
- angajarea ori concedierea sau recomandarea angajării sau concedierii personalului sau luarea altor măsuri privind personalul, în temeiul atribuțiilor care le sunt conferite;

(b) persoane angajate de o firmă, care au competențe excepționale esențiale privind serviciul, echipamentele de cercetare, tehnologiile sau gestiunea unității. Evaluarea unor astfel de cunoștințe poate avea ca obiect, pe lângă cunoștințele specifice firmei, nivelul înalt de calificare pentru un tip de muncă sau de activitate care necesită cunoștințe tehnice speciale, inclusiv apartenența la o profesiune acreditată.

(c) o „persoană transferată între întreprinderi” este definită ca o persoană fizică ce lucrează pentru o firmă pe teritoriul unei părți și este transferată temporar în cadrul exercitării activităților economice pe teritoriul celeilalte părți; firma în cauză trebuie să aibă sediul principal pe teritoriul unei părți, iar transferul să fie efectuat către o unitate (filială, sucursală) a respectivei firme, care desfășoară în mod real activități economice similare pe teritoriul celeilalte părți.

Articolul 35

(1) Părțile depun toate eforturile necesare pentru a evita luarea oricăror măsuri sau întreprinderea oricăror acțiuni care să impună condiții de înființare și de funcționare a societăților lor comerciale mai restrictive decât cele din ziua anterioară datei semnării prezentului acord.

(2) Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere dispozițiilor articolului 43: situațiile reglementate de articolul 43 sunt reglementate numai de dispozițiile sale, cu excluderea oricăror altor dispoziții.

(3) Acționând în spiritul parteneriatului și al cooperării și în lumina dispozițiilor articolului 50, Guvernul Republicii Moldova informează Comunitatea cu privire la intenția sa de a propune noi acte cu putere de lege sau noi norme administrative care pot duce la modificarea condițiilor de înființare sau de funcționare a sucursalelor și filialelor societăților comerciale comunitare în Republica Moldova, făcându-le mai restrictive decât cele din ziua anterioară datei semnării prezentului acord. Comunitatea poate solicita Republicii Moldova să îi comunice proiectele unor astfel de acte cu putere de lege sau norme administrative și să angajeze consultări în acest sens.

(4) În cazul în care noile acte cu putere de lege sau norme administrative introduse în Republica Moldova riscă să modifice condițiile de stabilire a societăților comerciale comunitare pe teritoriul Republicii Moldova sau condițiile de funcționare a sucursalelor și filialelor societăților comerciale comunitare înființate în Republica Moldova, făcându-le mai restrictive decât erau la data anterioară semnării prezentului acord, respectivele acte cu putere de lege sau norme administrative nu se aplică filialelor și sucursalelor deja stabilite în Republica Moldova la data intrării în vigoare a respectivului act, pe o perioadă de trei ani de la data intrării în vigoare a actului în cauză.

CAPITOLUL III

**PRESTĂRI DE SERVICII TRANSFRONTALIERE ÎNTRE
COMUNITATE ȘI REPUBLICA MOLDOVA**

Articolul 36

(1) Părțile se angajează, în conformitate cu dispozițiile prezentului capitol, să ia măsurile necesare pentru a autoriza în mod progresiv prestarea transfrontalieră de servicii de către societăți comerciale comunitare sau moldovenești înființate pe teritoriul unei alte părți decât cea a beneficiarului serviciilor, ținând seama de evoluția sectorului serviciilor în cele două părți.

(2) Consiliul de cooperare formulează recomandări pentru punerea în aplicare a alineatului (1).

Articolul 37

Părțile cooperează în scopul dezvoltării unui sector de servicii în Republica Moldova care să respecte legile pieței.

Articolul 38

(1) În ceea ce privește transportul maritim internațional, părțile se angajează să aplice în mod eficient principiul liberului acces la piață și la trafic pe o bază comercială:

(a) dispozițiile menționate anterior nu aduc atingere drepturilor și obligațiilor care decurg din Convenția Organizației Națiunilor Unite referitoare la codul de conduită pentru conferințele maritime, aplicabile uneia sau alteia dintre părțile contractante la prezentul acord. Companiile din afara conferinței sunt libere să concureze cu cele participante la conferință, cu condiția să adere la principiul concurenței loiale pe o bază comercială.

(b) părțile își afirmă adeziunea la principiul liberei concurențe pentru comerțul în vrac de mărfuri uscate și lichide.

(2) În aplicarea principiilor prevăzute la alineatul (1), părțile:

(a) nu aplică, de la intrarea în vigoare a prezentului acord, clauzele de partajare a încărcăturilor din acordurile bilaterale dintre un stat membru al Comunității și fosta Uniune Sovietică;

(b) nu introduc, în acordurile bilaterale viitoare cu țările terțe, clauze de partajare a încărcăturilor, cu excepția circumstanțelor excepționale în care companiile maritime de linie ale uneia sau al alteia dintre părțile la prezentul acord nu au altfel posibilitatea de a participa în mod efectiv la comerțul din și către țara terță în cauză;

(c) interzic, în acordurile bilaterale viitoare, clauzele de partajare a încărcăturilor privind comerțul în vrac de mărfuri uscate și lichide;

(d) elimină, de la data intrării în vigoare a prezentului acord, toate măsurile unilaterale și obstacolele administrative, tehnice sau de altă natură care pot avea efecte cu caracter restrictiv sau discriminatoriu asupra liberei prestări de servicii în cadrul transportului maritim internațional.

Fiecare parte acordă navelor exploatare de resortisanți sau de societăți comerciale ale celeilalte părți, printre altele, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat propriilor nave în ceea ce privește accesul la porturile deschise comerțului internațional, utilizarea infrastructurilor și a serviciilor maritime auxiliare ale respectivelor porturi, precum și în ceea ce privește drepturile și taxele, facilitățile vamale și repartizarea de dane și instalații de încărcare și descărcare.

(3) Resortisanții și societățile comerciale comunitare care asigură servicii de transport maritim internațional sunt libere să presteze servicii internaționale fluvio-maritime pe căile navigabile interioare ale Republicii Moldova și viceversa.

Articolul 39

Pentru a asigura o dezvoltare coordonată a transporturilor între părți, adaptată la nevoile lor comerciale, condițiile de acces reciproc la piață și la prestarea de servicii de transport rutier, feroviar și pe căile navigabile interioare și, după caz, de transport aerian, pot face obiectul unor acorduri speciale care se negociază între părți, definite la articolul 96, după intrarea în vigoare a prezentului acord.

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 40

(1) Dispozițiile prezentului titlu se aplică sub rezerva limitărilor justificate din motive de ordine publică, de siguranță publică sau de sănătate publică.

(2) Ele nu se aplică activităților care, pe teritoriul uneia sau al alteia dintre părți, sunt legate, chiar și numai ocazional, de exercitarea autorității publice.

Articolul 41

În sensul prezentului titlu, nici o dispoziție din prezentul acord nu împiedică părțile să aplice propriile acte cu putere de lege și norme administrative privind intrarea și șederea, angajarea, condițiile de muncă, stabilirea persoanelor fizice și prestarea de servicii, cu condiția ca aceasta să nu ducă la anularea sau compromiterea beneficiilor care îi revin uneia dintre părți în temeiul unei anumite dispoziții din prezentul acord. Dispoziția menționată anterior nu aduce atingere punerii în aplicare a articolului 40.

Articolul 42

Societățile comerciale controlate și deținute în comun de societățile comerciale moldovenești și de societățile comerciale comunitare beneficiază, de asemenea, de dispozițiile capitolului II, III și IV.

Articolul 43

Tratamentul pe care o parte îl acordă celeilalte părți în temeiul prezentului acord cu o lună înainte de intrarea în vigoare a

obligațiilor relevante care decurg din Acordul general privind comerțul cu servicii (GATS) nu este în nici un caz mai favorabil, în ceea ce privește sectoarele sau măsurile reglementate de GATS, decât cel acordat de respectiva parte în conformitate cu dispozițiile GATS și indiferent de sectorul, subsectorul sau modalitatea de prestare a serviciilor.

Articolul 44

În sensul capitolului II, III și IV, nu se ține seama de tratamentul acordat de Comunitate, statele membre ale acesteia sau Republica Moldova în temeiul unor angajamente asumate prin încheierea unor acorduri de integrare economică în conformitate cu principiile prevăzute la articolul V din GATS.

Articolul 45

(1) Tratamentul pe baza clauzei națiunii celei mai favorizate acordat în conformitate cu dispozițiile prezentului titlu nu se aplică avantajelor fiscale pe care părțile le acordă sau urmează să le acorde în viitor pe baza unor acorduri destinate să evite dubla impunere sau a altor aranjamente fiscale.

(2) Nici o dispoziție din prezentul titlu nu se interpretează astfel încât să împiedice adoptarea sau punerea în aplicare de către părți a unei măsuri destinate să evite evaziunea fiscală în conformitate cu dispozițiile fiscale ale acordurilor care urmăresc evitarea dublei impuneri și alte aranjamente fiscale sau legislația fiscală internă.

(3) Nici o dispoziție din prezentul titlu nu se interpretează astfel încât să împiedice statele membre sau Republica Moldova să facă distincția, în aplicarea dispozițiilor relevante ale legislației lor fiscale, între contribuabilii care nu se află în situații identice, în special în ceea ce privește domiciliul ori sediul.

Articolul 46

Fără a aduce atingere articolului 34, nici o dispoziție din capitolele II, III și IV nu se interpretează ca oferind dreptul:

- resortisanților statelor membre sau ai Republicii Moldova de a intra sau de a rămâne pe teritoriul Republicii Moldova sau, respectiv, al Comunității, indiferent în ce calitate și în special în calitate de acționari sau parteneri ai unei societăți comerciale, de administratori sau angajați ai respectivei societăți comerciale sau de prestatori sau beneficiari de servicii;
- sucursalelor sau filialelor comunitare ale societăților comerciale moldovenești de a angaja, direct sau indirect, resortisanți moldoveni pe teritoriul Comunității;

- sucursalelor sau filialelor moldovenești ale societăților comerciale comunitare de a angaja, direct sau indirect, pe teritoriul Republicii Moldova, resortisanți ai statelor membre;
- societăților comerciale moldovenești sau sucursalelor ori filialelor comunitare ale societăților comerciale moldovenești de a furniza resortisanți moldoveni care să acționeze în numele și sub conducerea altor persoane în temeiul unor contracte de muncă temporare;
- societăților comerciale comunitare sau sucursalelor ori filialelor moldovenești ale societăților comerciale comunitare de a furniza lucrători care sunt resortisanți ai statelor membre în temeiul unor contracte de muncă temporare.

TITLUL V

PLĂȚI CURENTE ȘI CAPITALURI

Articolul 47

(1) Părțile se angajează să autorizeze, într-o monedă liber convertibilă, orice plăți curente rezultate din balanța tranzacțiilor dintre rezidenții Comunității și cei ai Republicii Moldova, în măsura în care tranzacțiile se referă la circulația mărfurilor, a serviciilor sau a persoanelor efectuate în conformitate cu prezentul acord.

(2) În ceea ce privește tranzacțiile din contul operațiunilor de capital al balanței de plăți, părțile asigură, de la data intrării în vigoare a prezentului acord, libera circulație a capitalurilor privind investițiile directe efectuate în societăți comerciale constituite în conformitate cu legislația țării gazdă și investițiile efectuate în conformitate cu dispozițiile titlului IV capitolul II, precum și lichidarea sau repatrierea respectivelor investiții și a oricărui profit rezultat din acestea.

(3) Fără a aduce atingere alineatului (2) sau alineatului (5), de la data intrării în vigoare a prezentului acord, părțile nu mai introduc noi restricții de schimb care să afecteze circulația capitalurilor și plățile curente aferente respectivei circulații între rezidenții Comunității și cei ai Republicii Moldova și nu transformă aranjamentele existente în altele mai restrictive.

(4) Părțile se consultă pentru a facilita circulația altor tipuri de capitaluri decât cele menționate la alineatul (2) între Comunitate

și Republica Moldova în vederea promovării obiectivelor prezentului acord.

(5) Pe baza dispozițiilor prezentului articol, până la introducerea convertibilității totale a monedei moldovenești în sensul articolului VIII din Statutul Fondului Monetar Internațional (FMI), Republica Moldova poate să aplice, în circumstanțe excepționale, restricții de schimb legate de acordarea sau obținerea de credite financiare pe termen scurt sau mediu, în măsura în care respectivele restricții îi sunt impuse la acordarea unor astfel de credite și sunt autorizate în conformitate cu statutul său din cadrul FMI. Republica Moldova aplică respectivele restricții în mod nediscriminatoriu și astfel încât să afecteze cât de puțin posibil aplicarea prezentului acord. Republica Moldova informează de îndată Consiliul de cooperare cu privire la adoptarea unor astfel de măsuri și cu privire la orice modificări ale acestora.

(6) Fără a aduce atingere alineatelor (1) și (2), în cazul în care, în circumstanțe excepționale, libera circulație a capitalurilor între Comunitate și Republica Moldova cauzează sau riscă să cauzeze dificultăți grave pentru aplicarea politicii de schimb sau a politicii monetare a Comunității sau a Republicii Moldova, Comunitatea și respectiv Republica Moldova pot lua măsuri de salvagardare în ceea ce privește circulația capitalurilor între Comunitate și Republica Moldova pe o perioadă de maximum șase luni, în cazul în care astfel de măsuri sunt strict necesare.

TITLUL VI

**CONCURENȚA, PROTECȚIA PROPRIETĂȚII INTELLECTUALE, INDUSTRIALE ȘI COMERCIALE ȘI
COOPERAREA LEGISLATIVĂ***Articolul 48*

(1) Părțile convin să remedieze sau să elimine, prin aplicarea legislației lor pertinente privind concurența sau prin orice alte metode, restricțiile privind concurența cauzate de întreprinderi sau de intervenția statului, în măsura în care acestea riscă să afecteze comerțul dintre Comunitate și Republica Moldova.

(2) Pentru a atinge obiectivele menționate la alineatul (1):

2.1. Părțile asigură adoptarea și aplicarea actelor cu putere de lege privind restricțiile de concurență practicate de întreprinderile aflate în competența lor.

2.2. Părțile nu acordă ajutoare de stat care să favorizeze anumite întreprinderi sau producția altor mărfuri decât produsele de bază definite în GATT sau prestarea serviciilor care denaturează sau riscă să denatureze concurența, în măsura în care afectează comerțul dintre Comunitate și Republica Moldova.

2.3. La cererea uneia dintre părți, cealaltă parte furnizează informații privind programele sale de ajutor sau anumite cazuri speciale de ajutoare de stat. Nu este necesar să fie furnizată nici o informație aflată sub incidența dispozițiilor legislative ale părților privind secretul profesional sau comercial.

2.4. În cazul monopolurilor de stat cu caracter comercial, părțile se declară pregătite să asigure, din al patrulea an de la data intrării în vigoare a prezentului acord, inexistența vreunei discriminări între resortisanții părților în ceea ce privește condițiile de furnizare sau de comercializare a mărfurilor.

2.5. În cazul întreprinderilor publice sau al întreprinderilor cărora statele membre sau Republica Moldova le acordă drepturi exclusive, părțile se declară dispuse să asigure ca, începând cu al patrulea an de la data intrării în vigoare a prezentului acord, să nu se adopte sau să nu se mențină nici o măsură care să afecteze comerțul dintre Comunitate și Republica Moldova în mod contrar intereselor părților. Prezenta dispoziție nu aduce atingere executării, în drept sau în fapt, a sarcinilor speciale atribuite respectivelor întreprinderi.

2.6. Perioada menționată la punctele 2.4 și 2.5 se poate prelungi prin acordul părților.

(3) În cadrul Comitetului de cooperare, la cererea Comunității sau a Republicii Moldova, pot avea loc consultări în ceea ce privește restricțiile sau denaturarea concurenței menționate la alineatele (1) și (2), precum și punerea în aplicare a regulilor lor de concurență, sub rezerva limitelor impuse de actele cu putere de lege privind divulgarea informațiilor, confidențialitatea și secretul de afaceri. De asemenea, consultările pot aduce în discuție interpretarea alineatelor (1) și (2).

(4) Părțile care au experiență în aplicarea regulilor de concurență depun eforturi pentru a furniza celorlalte părți, la cerere și în limita resurselor disponibile, asistență tehnică pentru elaborarea și punerea în aplicare a regulilor de concurență.

(5) Dispozițiile menționate anterior nu aduc atingere dreptului părților de a aplica măsuri adecvate, în special măsurile menționate la articolul 18, pentru a remedia orice denaturare a comerțului de mărfuri sau servicii.

Articolul 49

(1) În conformitate cu dispozițiile prezentului articol și cele ale anexei III, Republica Moldova continuă să amelioreze protecția drepturilor de proprietate intelectuală, industrială și comercială pentru a asigura, până la încheierea celui de-al cincilea an de la data intrării în vigoare a prezentului acord, un nivel de protecție similar celui existent în Comunitate, inclusiv mijloacele prevăzute pentru asigurarea respectării acestor drepturi.

(2) La încheierea celui de-al cincilea an de la data intrării în vigoare a prezentului acord, Republica Moldova aderă la convențiile multilaterale în materie de proprietate intelectuală, industrială și comercială menționate în anexa III punctul 1, la care statele membre sunt părți sau care sunt aplicate *de facto* de către statele membre în conformitate cu dispozițiile relevante ale respectivei convenții.

Articolul 50

(1) Părțile recunosc că o condiție importantă a consolidării legăturilor între Republica Moldova și Comunitate o constituie armonizarea legislației existente și viitoare a Republicii Moldova cu cea a Comunității. Republica Moldova ia măsurile necesare pentru

creșterea treptată a gradului de compatibilitate a legislației sale interne cu legislația comunitară.

(2) Armonizarea legislațiilor cuprinde în special următoarele domenii: legislația vamală, dreptul societăților comerciale, dreptul bancar, contabilitatea și impozitarea întreprinderilor, proprietatea intelectuală, protecția lucrătorilor la locul de muncă, serviciile financiare, regulile de concurență, achiziții publice, protecția sănătății și a vieții persoanelor, animalelor și plantelor, mediul, protecția consumatorilor, impozitarea indirectă, regulile și standardele tehnice, actele cu putere de lege și normele administrative în sectorul nuclear, transporturile.

(3) Comunitatea acordă Republicii Moldova asistență tehnică pentru punerea în aplicare a respectivelor măsuri, care poate include, *inter alia*:

- schimburi de experți;
- furnizarea unor informații rapide, în special în domeniul legislației;
- organizarea unor seminarii;
- activități de formare profesională;
- asistență pentru traducerea legislației comunitare în sectoarele în cauză.

TITLUL VII

COOPERAREA ECONOMICĂ

Articolul 51

(1) Comunitatea și Republica Moldova stabilesc o cooperare economică destinată să contribuie la procesul de reformă și de redresare economică, precum și la dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova. Această cooperare consolidează și dezvoltă relațiile economice existente în interesul ambelor părți.

(2) Politicile și celelalte măsuri au scopul să promoveze reformele economice și sociale, precum și restructurarea sistemului economic din Republica Moldova; acestea se inspiră din principiile de durabilitate și dezvoltare socială armonioasă și integrează totodată și considerentele ecologice.

(3) În acest scop, cooperarea se va concentra în special pe cooperarea industrială, promovarea și protecția investițiilor, piețele publice, standardele și evaluarea conformității, sectorul minier și al materiilor prime, știința și tehnologia, educația și formarea profesională, agricultura și sectorul agro-industrial, energia, mediul, transporturile, spațiul, telecomunicațiile, serviciile financiare, spălarea de bani, politica monetară, dezvoltarea regională, cooperarea socială, turismul, întreprinderile mici și mijlocii, informațiile și comunicațiile, protecția consumatorilor, vama, cooperarea statistică, economia și combaterea drogurilor.

(4) O atenție deosebită se acordă măsurilor care pot promova cooperarea între statele independente, pentru a stimula dezvoltarea armonioasă a regiunii.

(5) După caz, cooperarea economică și alte forme de cooperare prevăzute de prezentul acord pot fi sprijinite prin asistență tehnică din partea Comunității, ținând seama de regulamentul Consiliului aplicabil asistenței tehnice acordate statelor independente,

de prioritățile convenite în programul orientativ privind asistența tehnică acordată de Comunitate Republicii Moldova și de procedurile de coordonare și de punere în aplicare prevăzute în acest program.

(6) Consiliul de cooperare formulează recomandări cu privire la dezvoltarea cooperării în domeniile menționate la alineatul (3).

Articolul 52

Cooperarea industrială

(1) Cooperarea urmărește în special să promoveze:

- dezvoltarea unor legături comerciale între agenții economici ai celor două părți, de exemplu în ceea ce privește transferul de tehnologii și de *know-how*;
- participarea Comunității la eforturile Republicii Moldova de restructurare și modernizare tehnică a industriei sale;
- ameliorarea gestiunii;
- dezvoltarea unor reguli și practici comerciale adecvate, inclusiv comercializarea produselor;
- protecția mediului;
- adaptarea structurii producției industriale la standardele unei economii de piață avansate;
- conversia complexului militaro-industrial.

(2) Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere punerii în aplicare a regulilor de concurență comunitare aplicabile întreprinderilor.

Articolul 53

Promovarea și protecția investițiilor

(1) Ținând seama de puterile și competențele respective ale Comunității și ale statelor membre ale acesteia, cooperarea urmărește să creeze un mediu favorabil pentru investiții, atât naționale cât și străine, în special prin crearea unor condiții mai bune pentru protecția investițiilor, transferul de capital și schimburile de informații privind posibilitățile de investiții.

(2) Cooperarea vizează în special următoarele obiective:

- încheierea, după caz, între statele membre și Republica Moldova, a unor acorduri de promovare și protecție a investițiilor;
- încheierea, după caz, între statele membre și Republica Moldova, a unor acorduri pentru evitarea dublei impozitări;
- crearea unor condiții favorabile pentru a atrage investiții străine în economia moldovenească;
- crearea unui drept al afacerilor și a condițiilor comerciale stabile și adecvate, precum și schimburile de informații în materia actelor cu putere de lege, a normelor și a practicilor administrative în domeniul investițiilor;
- schimbul de informații privind posibilitățile de investiții, printre altele în cadrul târgurilor comerciale, al expozițiilor, al săptămânilor comerciale și al altor manifestări.

Articolul 54

Achizițiile publice

Părțile cooperează în scopul promovării unei concurențe deschise în atribuirea contractelor de achiziții publice de bunuri și servicii, în special prin intermediul cererilor de ofertă.

Articolul 55

Cooperarea în domeniul standardelor și al evaluării conformității

(1) Cooperarea între părți urmărește să încurajeze alinierea la criteriile, principiile și orientările internaționale respectate în domeniul standardelor și al evaluării conformității, să faciliteze

recunoașterea reciprocă în domeniul evaluării conformității și să amelioreze calitatea produselor moldovenești.

(2) În acest scop, părțile depun eforturi:

- să promoveze o cooperare corespunzătoare cu organizațiile și instituțiile specializate în aceste domenii;
- să promoveze utilizarea normelor tehnice ale Comunității și aplicarea standardelor și procedurilor europene de evaluare a conformității;
- să favorizeze partajarea reciprocă a experienței și a informațiilor tehnice în materie de gestionare a calității.

Articolul 56

Sectorul minier și materiile prime

(1) Părțile urmăresc să sporească investițiile și schimburile comerciale în sectorul minier și al materiilor prime.

(2) Cooperarea urmărește în special următoarele domenii:

- schimbul de informații privind progresele din sectorul minier și sectorul metalelor neferoase;
- stabilirea unui cadru juridic al cooperării;
- aspectele comerciale;
- elaborarea măsurilor legislative și a altor măsuri în domeniul protecției mediului;
- formarea profesională;
- siguranța în industria minieră.

Articolul 57

Cooperarea în domeniul științei și al tehnologiei

(1) Părțile încurajează, în interes reciproc, cooperarea în domeniul cercetării științifice civile și al dezvoltării tehnologice și, ținând seama de resursele disponibile, accesul adecvat la programele lor respective, sub rezerva unei protecții eficiente și suficiente a drepturilor de proprietate intelectuală, industrială și comercială.

(2) Cooperarea în domeniul științei și tehnologiei se referă în special la:

- schimburile de informații științifice și tehnologice;
- activitățile comune de cercetare și dezvoltare;

- activitățile de formare profesională și programele de mobilitate pentru oamenii de știință, cercetătorii și tehnicienii celor două părți în domeniul cercetării și dezvoltării tehnologice.

În cazul în care se realizează în cadrul unor activități legate de educație și/sau formare profesională, această cooperare se desfășoară în conformitate cu dispozițiile articolului 58.

Părțile se pot angaja, de comun acord, în alte forme de cooperare în domeniul științei și tehnologiei.

În cadrul activităților de cooperare, o atenție deosebită se acordă reorientării oamenilor de știință, inginerilor, cercetătorilor și tehnicienilor care participă sau care au participat la cercetarea în domeniul armelor de distrugere în masă sau la producerea acestora.

(3) Cooperarea în temeiul prezentului articol se pune în aplicare în conformitate cu acordurile specifice negociate și încheiate în conformitate cu procedurile adoptate de fiecare parte, care stabilesc, printre altele, dispoziții adecvate în materie de drepturi intelectuale, industriale și comerciale.

Articolul 58

Educația și formarea profesională

(1) Părțile cooperează pentru a ridica nivelul educației generale și al calificărilor profesionale în Republica Moldova, atât în sectorul public cât și în cel privat.

(2) Cooperarea urmărește în special următoarele domenii:

- actualizarea sistemelor de învățământ superior și de formare profesională în Republica Moldova, în special sistemul de acreditare a instituțiilor de învățământ superior și de certificare a diplomelor de studii superioare;
- formarea cadrelor și funcționarilor din sectorul public și din cel privat în domenii prioritare care urmează să fie stabilite;
- cooperarea între instituțiile de învățământ și între instituțiile de învățământ și întreprinderi;
- mobilitatea profesorilor, absolvenților, administratorilor, oamenilor de știință și a cercetătorilor, precum și a tinerilor;
- promovarea studiilor europene în instituții corespunzătoare;
- predarea limbilor comunitare;
- formarea postuniversitară a interpreților de conferință;
- formarea jurnaliștilor;
- formarea formatorilor.

(3) Se poate avea în vedere eventuala participare a unei părți la diferite programe de educație și formare profesională ale celeilalte părți, în conformitate cu procedurile fiecăreia și, după caz, se stabilesc cadre instituționale și programe de cooperare care să vină în continuarea participării Republicii Moldova la programul comunitar Tempus.

Articolul 59

Agricultura și sectorul agro-industrial

În acest domeniu, cooperarea urmărește să promoveze reforma agrară, modernizarea, privatizarea și restructurarea agriculturii, a sectorului agro-industrial și a sectorului serviciilor în Republica Moldova, să dezvolte piețele naționale și internaționale pentru produsele moldovenești, în condiții care să asigure protecția mediului, ținând seama de necesitatea ameliorării siguranței aprovizionării cu alimente. Părțile urmăresc, de asemenea, armonizarea progresivă a standardelor moldovenești cu reglementările tehnice comunitare privind produsele alimentare industriale și agricole, inclusiv standardele sanitare și fitosanitare.

Articolul 60

Energia

(1) Cooperarea se înscrie în cadrul principiilor economiei de piață și ale Cartei Europene a Energiei și se dezvoltă în perspectiva integrării progresive a piețelor energiei din Europa.

(2) Cooperarea urmărește în special următoarele domenii:

- impactul producției și consumului de energie asupra mediului, în scopul evitării sau minimizării daunelor ecologice rezultate în urma acestor activități;
- ameliorarea calității și siguranței aprovizionării cu energie, inclusiv diversificarea furnizorilor, într-un mod sănătos din punct de vedere economic și ecologic;
- formularea unei politici energetice;
- ameliorarea sistemului de gestionare și de reglementare a sectorului energetic în conformitate cu o economie de piață;
- introducerea unui ansamblu de condiții instituționale, juridice, fiscale și de altă natură, necesare pentru a încuraja schimburile comerciale și investițiile în materie de energie;

- promovarea economiei de energie și a eficienței energetice;
- modernizarea, dezvoltarea și diversificarea infrastructurii energetice;
- ameliorarea tehnologiilor de aprovizionare și utilizare finală, indiferent de tipul de energie;
- gestionarea și formarea tehnică în sectorul energetic.

Articolul 61

Mediul înconjurător

(1) În spiritul Cartei Europene a Energiei și al declarației Conferinței de la Lucerna din 1993, părțile dezvoltă și consolidează cooperarea în domeniul mediului și al sănătății oamenilor.

(2) Cooperarea urmărește să combată degradarea mediului și vizează în special:

- supravegherea eficientă a nivelului de poluare și evaluarea mediului; un sistem de informare cu privire la starea mediului;
- combaterea poluării locale, regionale și transfrontaliere a aerului și a apei;
- refacerea mediului;
- producția și consumul durabil, eficient și ecologic al energiei;
- siguranța instalațiilor industriale;
- clasificarea și manipularea în condiții de siguranță a substanțelor chimice;
- calitatea apei;
- reducerea, reciclarea și eliminarea în condiții de siguranță a deșeurilor, punerea în aplicare a Convenției de la Basel;
- impactul agriculturii asupra mediului; erodarea solurilor; poluarea chimică;
- protecția pădurilor;
- conservarea biodiversității și a zonelor protejate, precum și utilizarea și gestionarea durabilă a resurselor biologice;
- amenajarea teritoriului, inclusiv construcțiile și urbanismul;
- utilizarea instrumentelor economice și fiscale;
- evoluția climei globale;
- educarea și sensibilizarea ecologică;
- punerea în aplicare a Convenției de la Espoo privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier.

(3) Cooperarea se realizează în special în următoarele domenii:

- planificarea gestiunii catastrofelor și a altor situații de urgență;
- schimburile de informații și de experți, în special privind transferul de tehnologii curate și utilizarea în condiții sigure și ecologice a biotehnologiilor;
- activitățile comune de cercetare;
- adaptarea legislației la standardele comunitare;
- cooperarea la nivel regional, inclusiv în cadrul Agenției Europene de Mediu, precum și la nivel internațional;
- dezvoltarea strategiilor, în special în ceea ce privește problemele globale și climatice, precum și realizarea unei dezvoltări durabile;
- studii de impact asupra mediului.

Articolul 62

Transportul

(1) Părțile își dezvoltă și consolidează cooperarea în domeniul transportului.

(2) Această cooperare urmărește, printre altele, să restructureze și să modernizeze sistemele și rețelele de transporturi din Republica Moldova, precum și să dezvolte și să asigure, după caz, compatibilitatea sistemelor de transport în perspectiva globalizării.

Cooperarea include, printre altele:

- modernizarea gestionării și exploatării transporturilor rutiere și feroviare, a porturilor și a aeroporturilor;
- modernizarea și dezvoltarea infrastructurilor rutiere, feroviare, portuare, aeroportuare și a căilor de navigație, inclusiv modernizarea marilor rute de interes comun și a legăturilor transeuropene pentru mijloacele de transport menționate anterior;
- promovarea și dezvoltarea transportului multimodal;
- promovarea programelor comune de cercetare și dezvoltare;
- pregătirea cadrului juridic și instituțional pentru elaborarea și punerea în aplicare a unei politici a transporturilor care să prevadă, printre altele, privatizarea sectorului transporturilor.

Articolul 63

Serviciile poștale și telecomunicațiile

Având în vedere puterile și competențele pertinente ale fiecăreia, părțile extind și consolidează cooperarea în următoarele domenii:

- stabilirea unor politici și orientări de dezvoltare a sectorului telecomunicațiilor și al serviciilor poștale;
- formularea principiilor politicii tarifare și ale comercializării în sectorul telecomunicațiilor și serviciilor poștale;
- încurajarea elaborării proiectelor în materie de telecomunicații și de servicii poștale, precum și atragerea investițiilor;
- ameliorarea eficienței și calității serviciilor de telecomunicații și ale serviciilor poștale, printre altele prin liberalizarea activităților subsectoarelor;
- aplicarea avansată a telecomunicațiilor, în special în domeniul transferului de fonduri pe cale electronică;
- gestionarea rețelelor de telecomunicații și optimizarea acestora;
- definirea unei baze de reglementare corespunzătoare pentru furnizarea serviciilor de telecomunicații și poștale și pentru utilizarea spectrului de frecvențe radio;
- formarea profesională în domeniul telecomunicațiilor și al serviciilor poștale în vederea exploatării în condiții de piață.

Articolul 64

Serviciile financiare

Cooperarea urmărește în special facilitarea integrării Republicii Moldova în sistemele de plăți reciproce universal acceptate. Asistența tehnică are ca obiect:

- dezvoltarea serviciilor bancare și financiare, dezvoltarea unei piețe comune de resurse de finanțare, integrarea Republicii Moldova în sistemul de plăți universal acceptat;
- dezvoltarea unui sistem fiscal și a unor instituții fiscale în Republica Moldova, schimburile de experiență și formarea personalului;
- dezvoltarea serviciilor de asigurări, fapt care ar conduce, printre altele, la crearea unui cadru favorabil participării societăților comerciale comunitare la înființarea asociațiilor în participațiune în sectorul asigurărilor în Republica Moldova, precum și dezvoltarea asigurării creditelor de export.

Această cooperare contribuie în special la favorizarea dezvoltării relațiilor între Republica Moldova și statele membre în sectorul serviciilor financiare.

Articolul 65

Politica monetară

La cererea autorităților moldovenești, Comunitatea oferă asistență tehnică pentru a sprijini Republica Moldova în eforturile de consolidare a sistemului său monetar, de realizare a convertibilității totale a monedei sale și de aliniere progresivă a politicilor sale la cele ale Sistemului Monetar European. Acest lucru include schimbul neoficial de informații privind principiile și funcționarea Sistemului Monetar European.

Articolul 66

Spălarea banilor

(1) Părțile convin cu privire la necesitatea de a depune eforturi și de a coopera pentru a împiedica utilizarea sistemelor lor financiare pentru spălarea sumelor obținute din activități infracționale în general și din traficul ilicit de droguri în special.

(2) Cooperarea în acest domeniu cuprinde, în special, asistența administrativă și tehnică în vederea adoptării unor standarde adecvate de combatere a spălării banilor, comparabile cu cele adoptate în acest sens de Comunitate și de entitățile internaționale active în acest domeniu, în special de Grupul de Acțiune Financiară Internațională (GAFI).

Articolul 67

Dezvoltare regională

(1) Părțile își consolidează cooperarea în domeniul dezvoltării regionale și al amenajării teritoriului.

(2) În acest scop, părțile încurajează schimburile de informații de către autoritățile naționale, regionale și locale cu privire la politica regională și de amenajare a teritoriului, precum și la metodele de formulare a politicilor regionale, urmărind în special dezvoltarea regiunilor defavorizate.

(3) De asemenea, părțile încurajează contactele directe între organizațiile regionale și cele publice responsabile cu planificarea dezvoltării regionale în scopul, printre altele, de a schimba metodele și mijloacele de încurajare a dezvoltării regionale.

Articolul 68

Cooperarea socială

(1) În domeniul sănătății și siguranței, părțile își dezvoltă cooperarea pentru a ameliora nivelul de protecție a sănătății și siguranței lucrătorilor.

Cooperarea urmărește în special:

- educarea și formarea în materie de sănătate și siguranță, acordând o atenție deosebită sectoarelor de activitate cu risc înalt;
- dezvoltarea și promovarea unor măsuri preventive de combatere a bolilor și a altor afecțiuni profesionale;
- prevenirea riscurilor de accidente grave și gestionarea substanțelor chimice toxice;
- cercetarea în vederea dezvoltării bazei de cunoștințe privind mediul de lucru, precum și sănătatea și siguranța lucrătorilor.

(2) În domeniul ocupării forței de muncă, cooperarea include în special asistența tehnică pentru:

- optimizarea pieței forței de muncă;
- modernizarea serviciilor de plasare și orientare;
- planificarea și gestionarea programelor de restructurare;
- încurajarea ocupării forței de muncă pe plan local;
- schimburile de informații privind programele referitoare la programele flexibile de lucru, în special cele care stimulează activitățile independente și încurajează spiritul întreprinzător.

(3) Părțile acordă o atenție deosebită cooperării în domeniul protecției sociale, în special cooperarea în ceea ce privește planificarea și punerea în aplicare a reformelor de protecție socială în Republica Moldova.

Respectivele reforme urmăresc dezvoltarea, în Republica Moldova, a unor metode de protecție corespunzătoare economiilor de piață și care să cuprindă toate formele de protecție socială.

Articolul 69

Turismul

Părțile își consolidează și dezvoltă cooperarea în special prin:

- favorizarea schimburilor turistice;
- asigurarea unei cooperări între organismele turistice oficiale;

- sporirea fluxului de informații;
- transferul de *know-how*;
- studierea posibilităților de organizare a unor acțiuni comune;
- asigurarea formării în scopul dezvoltării turismului.

Articolul 70

Întreprinderile mici și mijlocii

(1) Părțile urmăresc să dezvolte și să consolideze întreprinderile mici și mijlocii și asociațiile acestora, precum și cooperarea între întreprinderile mici și mijlocii din Comunitate și Republica Moldova.

(2) Cooperarea prevede o asistență tehnică în special în următoarele domenii:

- dezvoltarea unui cadru juridic pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);
- dezvoltarea unei infrastructuri corespunzătoare (o agenție de sprijin al IMM-urilor, comunicații, asistență pentru crearea unui fond pentru IMM-uri);
- dezvoltarea parcurilor tehnologice.

Articolul 71

Informațiile și comunicațiile

Părțile sprijină elaborarea unor metode moderne de gestionare a informațiilor, în special în ceea ce privește mijloacele de informare în masă și favorizează schimburile eficiente de informații. Se acordă prioritate programelor care urmăresc să furnizeze publicului larg informații de bază privind Comunitatea și Republica Moldova, inclusiv, în măsura posibilului, accesul reciproc la bazele de date, ținând seama de drepturile de proprietate intelectuală.

Articolul 72

Protecția consumatorilor

Părțile stabilesc o cooperare strânsă care urmărește să realizeze o compatibilitate între sistemele lor de protecție a consumatorilor. Această cooperare poate include, în special, schimburile de informații privind reformele legislative și instituționale, punerea în aplicare a unor sisteme permanente de informare reciprocă cu privire la produsele periculoase, ameliorarea informațiilor furnizate consumatorilor, în special în materie de prețuri, caracteristici ale produselor și servicii oferite, activități de formare destinate funcționarilor din administrație și altor reprezentanți ai intereselor consumatorilor, dezvoltarea schimburilor între reprezentanții intereselor consumatorilor, ameliorarea compatibilității politicilor de protecție a consumatorilor și organizarea de seminarii și de stagii de formare.

Articolul 73

Vama

(1) Cooperarea urmărește să asigure respectarea tuturor dispozițiilor care trebuie adoptate în materie de comerț și de comerț loial, precum și armonizarea regimului vamal al Republicii Moldova cu cel comunitar.

(2) Cooperarea vizează în special următoarele domenii:

- schimburile de informații;
- ameliorarea metodelor de lucru;
- punerea în aplicare a nomenclaturii combinate și a documentului administrativ unic;
- interconexiunea între sistemul de tranzit al Comunității și cel al Republicii Moldova;
- simplificarea controalelor și formalităților în ceea ce privește transportul de mărfuri;
- sprijinul pentru introducerea unor sisteme moderne de informații vamale;
- organizarea de seminarii și de stagii de formare.

(3) Fără a aduce atingere altor forme de cooperare prevăzute de prezentul acord, în special la articolul 76, asistența reciprocă în domeniul vamal dintre autoritățile administrative ale părților este reglementată de dispozițiile protocolului anexat la prezentul acord.

Articolul 74

Cooperarea în domeniul statisticii

Cooperarea în acest domeniu urmărește introducerea unui sistem statistic eficient, destinat să furnizeze statistici fiabile, necesare pentru a susține și supraveghea procesul de reforme economice și pentru a contribui la dezvoltarea întreprinderii private din Republica Moldova.

Părțile cooperează în special în următoarele domenii:

- adaptarea sistemului statistic moldovenesc la metodele, standardele și clasificările internaționale;

— schimburile de informații statistice;

— furnizarea de informații statistice macro și microeconomice, necesare punerii în aplicare și gestionării reformelor economice.

În acest scop, Comunitatea acordă Republicii Moldova asistență tehnică.

Articolul 75

Economia

Părțile facilitează procesul de reformă economică și coordonarea politicilor economice printr-o colaborare care urmărește o mai bună înțelegere a mecanismelor fundamentale ale economiilor fiecăreia și conceperea și punerea în aplicare a politicii economice în economiile de piață. În acest scop, părțile fac schimb de informații cu privire la rezultatele și perspectivele macroeconomice.

Comunitatea acordă asistență tehnică pentru:

- sprijinirea Republicii Moldova în procesul de reformă economică, oferindu-i consiliere specializată și asistență tehnică;
- încurajarea cooperării dintre economiști pentru a accelera transferul de *know-how* necesar formulării unor politici economice și pentru a asigura difuzarea la scară largă a rezultatelor cercetărilor în domeniu.

Articolul 76

Combaterea drogurilor

În limitele atribuțiilor și a competențelor fiecăreia, părțile cooperează pentru a spori eficiența politicilor și măsurilor de combatere a producției, furnizării și traficului ilicit de stupefiante și de substanțe psihotrope, inclusiv pentru prevenirea deturnării precursorilor chimici, precum și în vederea prevenirii și reducerii cererii de droguri. Cooperarea în acest domeniu se bazează pe consultări reciproce și o coordonare strânsă între părți în ceea ce privește obiectivele și măsurile adoptate în diverse domenii cu privire la combaterea drogurilor.

TITLUL VIII

COOPERAREA CULTURALĂ*Articolul 77*

Părțile se angajează să promoveze, să încurajeze și să faciliteze cooperarea culturală. După caz, programele de cooperare culturală existente ale Comunității sau ale unuia sau mai multor state membre pot face obiectul cooperării. De asemenea, se pot întreprinde și alte activități de interes reciproc.

TITLUL IX

COOPERAREA FINANCIARĂ*Articolul 78*

În vederea realizării obiectivelor prezentului acord și în conformitate cu articolele 79, 80 și 81, Republica Moldova beneficiază de o asistență financiară temporară care îi este acordată de Comunitate prin intermediul unei asistențe tehnice sub formă de subvenții, în vederea accelerării procesului de reformă economică.

Articolul 79

Această asistență financiară este reglementată de măsurile prevăzute în cadrul programului TACIS în conformitate cu regulamentul relevant al Consiliului.

Articolul 80

Obiectivele și domeniile de asistență financiară ale Comunității sunt definite într-un program orientativ care reflectă prioritățile prevăzute, stabilite de comun acord între cele două părți, ținând seama de necesitățile Republicii Moldova, de capacitățile sale sectoriale de absorbție și de evoluția reformelor. Părțile informează Consiliul de cooperare în acest sens.

Articolul 81

Pentru a permite utilizarea optimă a resurselor disponibile, părțile se asigură de existența unei strânse coordonări între asistența tehnică a Comunității și contribuțiile altor surse, precum statele membre, țările terțe și organizațiile internaționale, precum Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și FMI.

TITLUL X

DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE, GENERALE ȘI FINALE*Articolul 82*

Se instituie un Consiliu de cooperare responsabil cu supravegherea punerii în aplicare a prezentului acord. Consiliul de cooperare se reunește la nivel ministerial o dată pe an. Consiliul de

cooperare examinează problemele importante din cadrul prezentului acord, precum și orice alte probleme bilaterale sau internaționale de interes comun, în vederea atingerii obiectivelor prezentului acord. De asemenea, Consiliul de cooperare poate formula recomandări adecvate, de comun acord între cele două părți.

Articolul 83

(1) Consiliul de cooperare este format, pe de-o parte, din membrii Consiliului Uniunii Europene și membrii Comisiei Comunităților Europene și, pe de altă parte, din membrii Guvernului Republicii Moldova.

(2) Consiliul de cooperare își stabilește regulamentul de procedură.

(3) Președinția Consiliului de cooperare este deținută prin rotație de către un reprezentant al Comunității și un membru al Guvernului Republicii Moldova.

Articolul 84

(1) Consiliul de cooperare este asistat, în îndeplinirea sarcinilor sale, de un Comitet de cooperare format, pe de-o parte, din reprezentanții membrilor Consiliului Uniunii Europene și ai membrilor Comisiei Comunităților Europene și, pe de altă parte, din reprezentanții Guvernului Republicii Moldova, în mod normal la nivel de înalți funcționari. Președinția Comitetului de cooperare este deținută prin rotație de Comunitate și de Republica Moldova.

Consiliul de cooperare stabilește, în cadrul regulamentul de procedură, misiunea Comitetului de cooperare, care constă în special în pregătirea reuniunilor Consiliului de cooperare, precum și modul de funcționare al comitetului.

(2) Consiliul de cooperare își poate delega toate sau o parte din competențe Comitetului de cooperare, care asigură continuitatea între reuniunile Consiliului de cooperare.

Articolul 85

Consiliul de cooperare poate decide să creeze orice alt comitet sau organism care să îl asiste în îndeplinirea sarcinilor sale, stabilindu-i alcătuirea, sarcinile și modul de funcționare.

Articolul 86

La examinarea unei probleme ivite în cadrul prezentului acord în raport cu o dispoziție care face trimitere la un articol GATT, Consiliul de cooperare ține seama, pe cât posibil, de interpretarea dată în general articolului GATT în cauză de părțile contractante la Acordul General pentru Tarife și Comerț.

Articolul 87

Se instituie o Comisie parlamentară de cooperare, care constituie forumul în care membrii Parlamentului moldovenesc și cei ai

Parlamentului European se întâlnesc și fac schimb de opinii. Comisia se reunește cu o periodicitate pe care ea însăși o stabilește.

Articolul 88

(1) Comisia parlamentară de cooperare este formată, pe de-o parte, din membrii Parlamentului European și, pe de altă parte, din membrii Parlamentului moldovenesc.

(2) Comisia parlamentară de cooperare își stabilește regulamentul de procedură.

(3) Președinția Comisiei parlamentare de cooperare este deținută prin rotație de către Parlamentul European și Parlamentul moldovenesc, în conformitate cu normele care urmează să fie prevăzute în regulamentul de procedură.

Articolul 89

Comisia parlamentară de cooperare poate solicita Consiliului de cooperare să îi furnizeze orice informații utile cu privire la punerea în aplicare a prezentului acord. Consiliul de cooperare îi furnizează toate informațiile solicitate.

Comisia parlamentară de cooperare este informată cu privire la recomandările Consiliului de cooperare.

Comisia parlamentară de cooperare poate adresa recomandări Consiliului de cooperare.

Articolul 90

(1) În cadrul prezentului acord, fiecare parte se angajează să asigure accesul persoanelor fizice și juridice ale celeilalte părți, fără nici o discriminare în raport cu proprii resortisanți, la instanțele și organismele administrative competente ale părților, pentru a-și apăra drepturile individuale și reale, inclusiv cele privind proprietatea intelectuală, industrială și comercială.

(2) În limitele atribuțiilor și competențelor pe care le au, părțile:

— încurajează recurgerea la arbitraj în vederea soluționării litigiilor care decurg din tranzacțiile comerciale și de cooperare încheiate de agenții economici ai Comunității și ai Republicii Moldova;

— convin cu privire la faptul că, în cazul în care un litigiu se supune arbitrajului, fiecare parte la litigiu poate să își aleagă propriul arbitru, indiferent de naționalitatea acestuia, cu excepția cazului în care regulile centrului de arbitraj ales de

părți prevăd altfel și că cel de-al treilea arbitru sau arbitrul unic poate fi un resortisant al unui stat terț;

- recomandă propriilor operatori economici să aleagă de comun acord legea aplicabilă contractelor lor;
- încurajează recurgerea la regulile de arbitraj elaborate de Comisia Națiunilor Unite pentru dreptul comercial internațional (Uncitral) și la arbitrajul oricărui centru al unui stat semnatar la Convenția privind recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine, semnată la New York la 10 iunie 1958.

Articolul 91

Nici una dintre dispozițiile prezentului acord nu împiedică o parte să ia măsuri:

- (a) pe care le consideră necesare pentru a preveni divulgarea unor informații care contravin intereselor fundamentale ale siguranței sale;
- (b) care se raportează la producția sau comercializarea de arme, muniții sau materiale de război sau la activitățile de cercetare, dezvoltare sau producție indispensabile apărării sale, cu condiția ca astfel de măsuri să nu afecteze condițiile de concurență în ceea ce privește produsele care nu sunt destinate unor scopuri specific militare;
- (c) pe care le consideră esențiale pentru siguranța proprie în caz de tulburări interne grave care pot afecta ordinea publică, în caz de război sau de grave tensiuni internaționale care riscă să degereze în conflict armat sau pentru a-și îndeplini obligațiile pe care le-a acceptat pentru a menține pacea și securitatea internațională;
- (d) pe care le consideră necesare pentru a-și respecta obligațiile și angajamentele internaționale în materie de control al produselor și tehnologiilor industriale cu dublă utilizare.

Articolul 92

(1) În domeniile aflate sub incidența prezentului acord și fără a aduce atingere nici unei dispoziții speciale din acesta:

- regimul aplicat de Republica Moldova în ceea ce privește Comunitatea nu poate da naștere nici unei discriminări între statele membre, resortisanții sau societățile comerciale ale acestora;
- regimul aplicat de Comunitate în ceea ce privește Republica Moldova nu poate da naștere nici unei discriminări între resortisanții sau societățile comerciale ale acesteia.

(2) Dispozițiile alineatului (1) nu aduc atingere dreptului părților de a aplica dispozițiile relevante ale legislației lor fiscale

contribuabililor care nu se află într-o situație identică în ceea ce privește domiciliul ori sediul.

Articolul 93

(1) Fiecare dintre cele două părți poate sesiza Consiliul de cooperare cu privire la orice litigiu referitor la punerea în aplicare sau interpretarea prezentului acord.

(2) Consiliul de cooperare poate soluționa litigiile printr-o recomandare.

(3) În cazul în care soluționarea litigiului în conformitate cu alineatul (2) nu este posibilă, fiecare parte poate notifica celeilalte părți desemnarea unui conciliator, care are obligația să desemneze un al doilea conciliator în termen de două luni. În scopul punerii în aplicare a prezentei proceduri, Comunitatea și statele membre ale acesteia sunt considerate o singură parte la litigiu.

Consiliul de cooperare numește un al treilea conciliator.

Recomandările conciliatorilor sunt adoptate cu majoritate. Respectivetele recomandări nu sunt obligatorii pentru părți.

Articolul 94

Părțile convin să se consulte cu promptitudine, pe căi adecvate și la cererea oricăreia dintre ele, pentru a examina orice chestiune privind interpretarea sau punerea în aplicare a prezentului acord și alte aspecte pertinente ale relațiilor dintre ele.

Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere dispozițiilor articolelor 17, 18, 93 și 99.

Articolul 95

Tratamentul acordat Republicii Moldova în temeiul prezentului acord nu poate fi în nici un caz mai favorabil decât cel pe care statele membre și-l acordă reciproc.

Articolul 96

În sensul prezentului acord, termenul „părți” desemnează, pe de-o parte, Republica Moldova și, pe de altă parte, Comunitatea sau statele membre ale acesteia ori Comunitatea și statele membre ale acesteia, în conformitate cu competențele lor respective.

Articolul 97

În măsura în care chestiunile aflate sub incidența prezentului acord sunt reglementate de Tratatul Cartei Europene a Energiei și de protocoalele la acesta, tratatul și protocoalele la acesta se aplică respectivelor chestiuni de la intrarea sa în vigoare, dar numai în măsura în care o astfel de aplicare este prevăzută în respectivul tratat.

Articolul 98

Prezentul acord se încheie pe o perioadă inițială de zece ani. Acordul se reînnoiește automat din an în an, cu condiția ca nici una dintre părți să nu îl denunțe printr-o notificare scrisă adresată celeilalte părți cu șase luni înainte de expirarea sa.

Articolul 99

(1) Părțile adoptă orice măsură cu caracter general sau special necesară pentru a-și îndeplini obligațiile care le revin în temeiul prezentului acord. Părțile se asigură de îndeplinirea obiectivelor prevăzute de prezentul acord.

(2) În cazul în care o parte consideră că cealaltă parte nu și-a îndeplinit una dintre obligațiile care îi revin în temeiul prezentului acord, aceasta poate lua măsuri adecvate. Înainte de a acționa în acest sens, cu excepția situațiilor de urgență, respectiva parte furnizează Consiliului de cooperare toate informațiile necesare unei analize aprofundate a situației în vederea găsirii unei soluții acceptabile pentru ambele părți.

La selectarea respectivelor măsuri se acordă prioritate măsurilor care afectează cel mai puțin funcționarea prezentului acord. Aceste măsuri se notifică de îndată Consiliului de cooperare, la cererea celeilalte părți.

Articolul 100

Anexele I, II, III, IV și V, precum și protocolul, fac parte integrantă din prezentul acord.

Articolul 101

Prezentul acord nu aduce atingere, înainte de acordarea unor drepturi echivalente persoanelor și operatorilor economici în temeiul prezentului acord, drepturilor care le sunt asigurate prin acordurile existente care obligă unul sau mai multe state membre, pe de-o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, cu excepția domeniilor care sunt de competența Comunității și fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre în temeiul prezentului acord în domeniile care sunt de competența acestora.

Articolul 102

Prezentul acord se aplică, pe de-o parte, teritoriilor în care se aplică Tratatul de instituire a Comunității Europene, a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului și a Comunității Europene a Energiei Atomice în condițiile prevăzute de respectivele tratate și, pe de altă parte, teritoriului Republicii Moldova.

Articolul 103

Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene este depozitarul prezentului acord.

Articolul 104

Prezentul acord se redactează în limbile daneză, engleză, franceză, germană, greacă, italiană, olandeză, portugheză, spaniolă și moldovenească, fiecare text fiind în egală măsură autentic.

Articolul 105

Acordul va fi aprobat de părți în conformitate cu propriile proceduri.

Prezentul acord intră în vigoare în prima zi a celei de-a doua luni de la data la care părțile se notifică reciproc cu privire la îndeplinirea procedurilor menționate la primul paragraf.

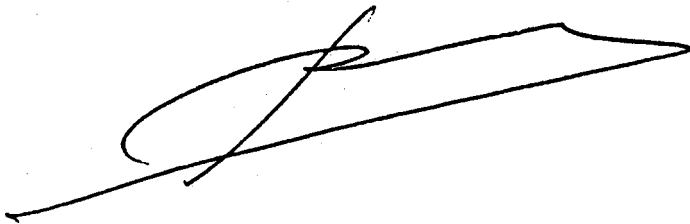
De la data intrării sale în vigoare și în măsura în care se face referire la relațiile dintre Republica Moldova și Comunitate, prezentul acord înlocuiește Acordul dintre Comunitatea Economică Europeană, Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, privind comerțul și cooperarea comercială și economică, semnat la Bruxelles la 18 decembrie 1989.

Articolul 106

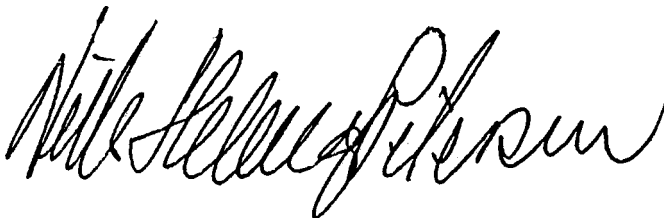
În cazul în care, în așteptarea îndeplinirii procedurilor necesare intrării în vigoare a prezentului acord, dispozițiile anumitor părți din acesta se pun în aplicare în 1994 printr-un acord interimar între Comunitate și Republica Moldova, părțile contractante convin ca, în aceste circumstanțe, prin „data intrării în vigoare a prezentului acord” să se înțeleagă data intrării în vigoare a acordului interimar.

Hecho en Bruselas, el veintiocho de noviembre de mil novecientos noventa y cuatro.
Udfærdiget i Bruxelles den otteogtyvende november nitten hundrede og fire og halvfems.
Geschehen zu Brüssel am achtundzwanzigsten November neunzehnhundertvierundneunzig.
Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι οκτώ Νοεμβρίου χίλια εννιακόσια ενενήντα τέσσερα.
Done at Brussels on the twenty-eighth day of November in the year one thousand nine hundred and ninety-four.
Fait à Bruxelles, le vingt-huit novembre mil neuf cent quatre-vingt-quatorze.
Fatto a Bruxelles, addì ventotto novembre millenovecentonovantaquattro.
Gedaan te Brussel, de achtentwintigste november negentienhonderd viereennegentig.
Feito em Bruxelas, em vinte e oito de Novembro de mil novecentos e noventa e quatro.
Întocmit la Bruxelles în a douăzeci și opta zi a lunii noiembrie în anul o mie nouă sute nouăzeci și patru.

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

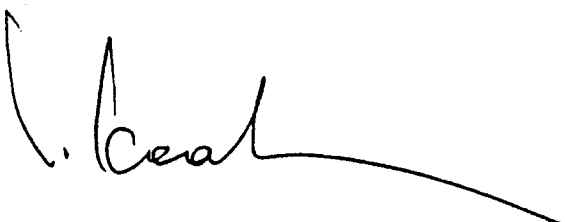
På Kongeriget Danmarks vegne

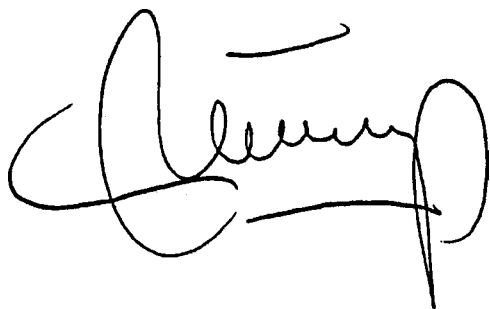
Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

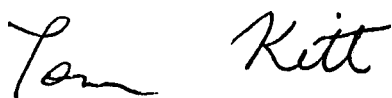
Por el Reino de Espana

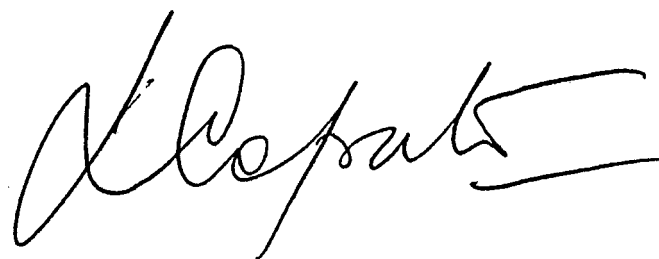
Pour la République française

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

Per la Repubblica italiana

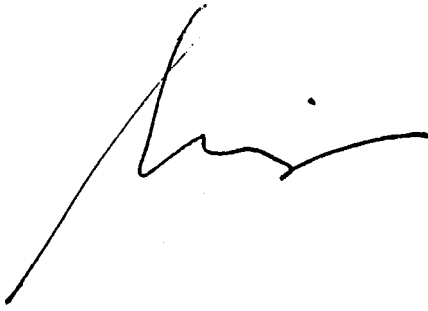

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

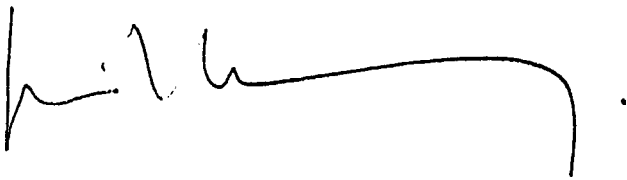

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

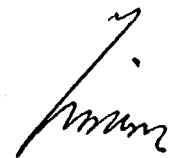
Pela República Portuguesa

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por las Comunidades Europeas
For De Europæiske Fællesskaber
Für die Europäischen Gemeinschaften
Για τη Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Communities
Pour les Communautés européennes
Per le Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschappen
Pelas Comunidades Europeias

Pentru Republica Moldova

LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE

- Anexa I* Lista orientativă a avantajelor acordate de Republica Moldova statelor independente în conformitate cu articolul 10 alineatul (3)
- Anexa II* Măsuri excepționale prin derogare de la dispozițiile articolului 13
- Anexa III* Convenții multilaterale privind proprietatea intelectuală, industrială și comercială prevăzute la articolul 49 alineatul (2)
- Anexa IV* Rezerve formulate de Comunitate în conformitate cu articolul 29 alineatul (1) litera (b)
- Anexa V* Rezerve formulate de Republica Moldova în conformitate cu articolul 29 alineatul (2) litera (a)
- Protocol privind asistența reciprocă între autoritățile administrative în domeniul vamal

ANEXA I

LISTA ORIENTATIVĂ A AVANTAJELOR ACORDATE DE REPUBLICA MOLDOVA STATELOR INDEPENDENTE ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 10 ALINEATUL (3)

1. Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Kazahstan, Kârgâzstan, Rusia, Tadjikistan, Turkmenistan, Ucraina, Uzbekistan:

Nu se aplică drepturi de import.

Nu se aplică drepturi de export pentru mărfurile furnizate în cadrul acordurilor bilaterale de compensare, în limitele volumelor stabilite în respectivele acorduri.

Nu se aplică TVA nici la export, nici la import. Nu se aplică nici o acciză la export.

Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Kazahstan, Kârgâzstan, Rusia, Tadjikistan, Turkmenistan, Ucraina, Uzbekistan: contingentele de export pentru mărfurile din cadrul acordurilor bilaterale anuale de comerț și cooperare sunt deschise în aceleași condiții ca cele aplicabile livrărilor de mărfuri destinate să acopere nevoile statului.
  2. Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Kazahstan, Kârgâzstan, Rusia, Tadjikistan, Turkmenistan, Ucraina, Uzbekistan:

Plățile se pot face în moneda națională a țărilor în cauză sau în orice altă monedă acceptată de Republica Moldova sau de țările respective.

Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Kazahstan, Lituania, Rusia, Tadjikistan, Turkmenistan, Ucraina, Uzbekistan: regim special pentru operațiunile necomerciale, în special pentru plățile ce rezultă din astfel de operațiuni.
  3. Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Kazahstan, Kârgâzstan, Rusia, Tadjikistan, Turkmenistan, Ucraina, Uzbekistan: regim special pentru plăți curente.
  4. Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Kazahstan, Kârgâzstan, Rusia, Tadjikistan, Turkmenistan, Ucraina, Uzbekistan: sistem special de prețuri în comerțul cu anumite materii prime și produse semifinite.
  5. Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Kazahstan, Kârgâzstan, Rusia, Tadjikistan, Turkmenistan, Ucraina, Uzbekistan: condiții speciale de tranzit.
  6. Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Kazahstan, Kârgâzstan, Rusia, Tadjikistan, Turkmenistan, Ucraina, Uzbekistan: condiții speciale pentru procedurile vamale.
-

ANEXA II

MĂSURI EXCEPȚIONALE PRIN DEROGARE DE LA DISPOZIȚIILE ARTICOLULUI 13

1. Republica Moldova poate adopta măsuri excepționale care derogă de la dispozițiile articolului 13, sub forma unor restricții cantitative și în mod nediscriminatoriu.
2. Respectivul măsuri nu se pot aplica decât industriilor noi sau anumitor sectoare care trec printr-un proces de restructurare sau care se confruntă cu dificultăți serioase, în special în cazul în care respectivele dificultăți conduc la probleme sociale grave.
3. Valoarea totală a importurilor de produse care fac obiectul acestor măsuri nu poate depăși 15 % din totalul importurilor Comunității în decursul ultimului an precedent introducerii unei restricții cantitative, oricare ar fi aceasta, pentru care există statistici.

Aceste dispoziții nu se pot eluda prin sporirea protecției tarifare a importurilor respective.

4. Aceste măsuri se pot aplica numai în decursul unei perioade de tranziție care expiră la 31 decembrie 1998, cu excepția cazului în care părțile convin altfel, sau în momentul în care Republica Moldova devine parte contractantă la GATT, în cazul în care această dată survine prima.
5. Republica Moldova informează Consiliul de cooperare cu privire la orice măsură excepțională pe care intenționează să o adopte în temeiul dispozițiilor prezentei anexe și se organizează, la cererea Comunității, consultări în cadrul Consiliului de cooperare cu privire la respectivele măsuri și la sectoarele cărora li se aplică, înainte de intrarea lor în vigoare.

ANEXA III

CONVENȚII MULTILATERALE PRIVIND PROPRIETATEA INTELLECTUALĂ, INDUSTRIALĂ ȘI COMERCIALĂ PREVĂZUTE LA ARTICOLUL 49 ALINEATUL (2)

- (1) Articolul 49 alineatul (2) se referă la următoarele convenții multilaterale:
- Convenția de la Berna privind protecția operelor literare și artistice (Actul de la Paris, 1971);
  - Convenția internațională pentru protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune (Roma, 1961);
  - Protocol referitor la Aranjamentul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor (Madrid, 1989);
  - Acordul de la Nisa privind clasificarea internațională a bunurilor și serviciilor în scopul înregistrării mărcilor (Geneva, 1997, modificat în 1979);
  - Convenția internațională pentru protecția noilor soiuri de plante (UPOV) (Actul de la Geneva, 1991).
- (2) Consiliul de cooperare poate recomanda ca articolul 49 alineatul (2) să se aplice și altor convenții multilaterale. În cazul apariției unor dificultăți în domeniul proprietății intelectuale, industriale sau comerciale care afectează comerțul, se organizează imediat consultări, la cererea uneia dintre cele două părți, în vederea găsirii unei soluții reciproc avantajoase.
- (3) Părțile confirmă importanța pe care o acordă obligațiilor care decurg din următoarele convenții multilaterale:
- Tratatul de la Budapesta privind recunoașterea internațională a depozitului de microorganisme în scopul procedurii de brevetare (1977, modificat în 1980);
  - Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale (Actul de la Stockholm, 1967, modificat în 1979);
  - Aranjamentul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor (Actul de la Stockholm, 1967, modificat în 1979);
  - Tratatul de cooperare în domeniul brevetelor (Washington, 1970, modificat în 1979 și 1984).
- (4) De la data intrării în vigoare a prezentului acord, Republica Moldova acordă societăților comerciale și resortisanților Comunității, în ceea ce privește recunoașterea și protecția proprietății intelectuale, industriale și comerciale, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat oricărei țări terțe în cadrul unui acord bilateral.
- (5) Dispozițiile alineatului (4) nu se aplică avantajelor acordate de Republica Moldova unei țări terțe pe bază de reciprocitate efectivă, nici avantajelor acordate de Republica Moldova unei alte țări a fostei U.R.S.S.
-

ANEXA IV

Rezerve formulate de comunitate în conformitate cu articolul 29 alineatul (1) litera (b)**Minerit**

În anumite state membre, exploatarea resurselor miniere și minerale de către societățile comerciale care nu sunt controlate de Comunitate poate fi condiționată de obținerea prealabilă a unei concesi.

Pescuit

Accesul la resursele biologice și la zonele de pescuit situate în apele maritime care se află sub suveranitatea sau jurisdicția statelor membre, precum și exploatarea acestora este rezervată navelor de pescuit care arborează pavilionul unui stat membru al Comunității și înmatriculate pe teritoriul Comunității, cu excepția cazurilor în care se prevede altfel.

Achiziționare de bunuri imobile

În unele state membre este reglementată achiziționarea de bunuri imobile de către societăți comerciale necomunitare.

Servicii audiovizuale, inclusiv radio

Tratamentul național în ceea ce privește producția și distribuția, în special radiodifuzarea și alte tipuri de difuzare publică, poate fi rezervat produselor audiovizuale care îndeplinesc anumite criterii de origine.

Servicii de telecomunicații, inclusiv servicii mobile și prin satelit**Servicii rezervate**

În anumite state membre este reglementat accesul la piața infrastructurilor și serviciilor complementare.

Servicii profesionale

Servicii rezervate persoanelor fizice resortisante ale statelor membre. În anumite condiții, respectivele persoane pot înființa societăți comerciale.

Agricultură

În anumite state membre tratamentul național nu este aplicabil societăților comerciale care nu sunt controlate de Comunitate și care doresc să înființeze o întreprindere agricolă. Achiziționarea de plantații viticole de către o societate comercială care nu este controlată de Comunitate este condiționată de o procedură de notificare sau, după caz, de o autorizație.

Servicii ale agențiilor de presă

În anumite state membre, participarea străină în edituri sau societăți de televiziune sau de radiodifuziune este limitată.

ANEXA V

Rezerve formulate de Republica Moldova în conformitate cu articolul 29 alineatul (2) litera (a)

Anumite aspecte ale procesului de privatizare fac obiectul unor condiții sau restricții.

Achiziționarea și vânzarea de terenuri agricole și păduri.

Organizarea de jocuri de noroc, pariuri, loterii și alte activități similare.

Servicii bancare:

valoarea minimă a capitalului necesar pentru o filială moldovenească a unei societăți comerciale dintr-o țară terță se ridică la 2 milioane de dolari americani.

PROTOCOL

de asistență reciprocă între autoritățile administrative în domeniul vamal

Articolul 1

Definiții

În sensul prezentului protocol:

- (a) „legislație vamală” înseamnă dispozițiile aplicabile pe teritoriile părților care reglementează importul, exportul, tranzitul de mărfuri și plasarea lor sub orice alt regim vamal, inclusiv măsurile de interzicere, de restricție sau de control adoptate de respectivele părți;
- (b) „drepturi vamale” înseamnă ansamblul drepturilor, taxelor, redevențelor sau a oricăror alte impuneri prelevate și percepute pe teritoriul părților în temeiul legislației vamale, cu excepția redevențelor și impunerilor a căror valoare se limitează la costul aproximativ al serviciilor prestate;
- (c) „autoritate solicitantă” înseamnă o autoritate administrativă competentă care a fost desemnată în acest scop de către o parte și care formulează o cerere de asistență în domeniul vamal;
- (d) „autoritate solicitată” înseamnă o autoritate administrativă competentă care a fost desemnată în acest scop de către o parte și care primește o cerere de asistență în domeniul vamal;
- (e) „infrafracțiune” înseamnă orice încălcare a legislației vamale, precum și orice tentativă de încălcare a respectivei legislații.

Articolul 2

Domeniul de aplicare

(1) Părțile își acordă asistență reciprocă în domeniile care sunt de competența lor, în modul și condițiile prevăzute de prezentul protocol, pentru a garanta aplicarea corectă a legislației vamale, în special prin prevenirea, depistarea și urmărirea încălcărilor respectivei legislații.

(2) Asistența în domeniul vamal prevăzută de prezentul protocol se aplică oricărei autorități administrative a părților care are competența necesară punerii în aplicare a prezentului protocol. Respectiva asistență nu aduce atingere dispozițiilor de reglementare a asistenței reciproce în domeniul penal. De asemenea, nu se aplică informațiilor obținute în temeiul competențelor exercitate la cererea autorităților judecătorești, cu excepția cazurilor în care respectivele autorități își dau acordul în acest sens.

Articolul 3

Asistența la cerere

(1) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată îi comunică orice informații utile care îi permit să se asigure de aplicarea corectă a legislației vamale, în special informații privind operațiuni constatate sau preconizate care constituie sau pot constitui o infracțiune la respectiva legislație.

(2) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată o informează dacă mărfurile exportate de pe teritoriul uneia dintre părți au fost importate corect pe teritoriul celeilalte părți, precizând, după caz, regimul vamal sub care au fost introduse respectivele mărfuri.

(3) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată adoptă măsurile necesare pentru a asigura supravegherea:

- (a) persoanelor fizice sau juridice despre care există motive întemeiate de a crede că au comis sau comit infracțiuni la legislația vamală;
- (b) circulației mărfurilor despre care s-a semnalat că pot conduce la infracțiuni grave la legislația vamală;
- (c) mijloacelor de transport despre care există motive întemeiate de a crede că au fost, sunt sau vor fi utilizate pentru operațiuni care încalcă legislația vamală;
- (d) locurilor de depozitare a mărfurilor despre care există motive întemeiate de a crede că vor fi furnizate în cadrul unor operațiuni care încalcă legislația vamală a celeilalte părți.

Articolul 4

Asistența spontană

În cadrul competențelor lor și în conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative ale fiecăreia, precum și cu alte instrumente juridice, părțile își acordă asistență reciprocă fără o solicitare prealabilă în cazul în care consideră că acest lucru este necesar în vederea aplicării corecte a legislației vamale, în special în cazul în care obțin informații privind:

- operațiuni care au constituit, constituie sau pot constitui o infracțiune la legislația vamală și care pot interesa celelalte părți;

— noi mijloace sau metode utilizate pentru efectuarea respectivelor operațiuni și

— mărfurile despre care se știe că fac obiectul unei infracțiuni grave la legislația vamală.

Articolul 5

Comunicarea și notificarea

La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată adoptă, în conformitate cu legislația sa internă, toate măsurile necesare:

— pentru a furniza toate documentele;

— pentru a notifica toate deciziile

care intră în domeniul de aplicare a prezentului protocol, unui destinatar aflat sau stabilit pe teritoriul său. În acest caz se aplică articolul 6 alineatul (3).

Articolul 6

Forma și conținutul cererilor de asistență

(1) Cererile formulate în temeiul prezentului protocol se prezintă în scris. Documentele necesare pentru a răspunde unor astfel de cereri însoțesc cererea. În situații urgente se pot accepta și cereri prezentate verbal, cu condiția să fie confirmate de îndată în scris.

(2) Cererile prezentate în conformitate cu alineatul (1) sunt însoțite de următoarele informații:

(a) autoritatea solicitantă care prezintă cererea;

(b) măsura solicitată;

(c) obiectul și motivul cererii;

(d) legislația, normele și alte elemente juridice în cauză;

(e) indicații cât mai exacte și complete posibil cu privire la persoanele fizice sau juridice care fac obiectul anchetelor;

(f) un rezumat al faptelor relevante și al anchetelor deja realizate, cu excepția cazurilor prevăzute la articolul 5.

(3) Cererile se depun în una din limbile oficiale ale autorității solicitate sau în una din limbile acceptate de respectiva autoritate.

(4) În cazul în care o cerere nu îndeplinește cerințele formale, se poate solicita corectarea sau completarea sa; totuși se pot impune măsuri de precauție.

Articolul 7

Executarea cererilor

(1) Pentru a răspunde unei cereri de asistență, autoritatea solicitată sau, în cazul în care aceasta nu poate acționa independent, serviciul administrativ căruia autoritatea solicitată i-a adresat cererea procedează, în limita competențelor și resurselor sale, ca și cum ar acționa în nume propriu sau la cererea altor autorități ale aceleiași părți, furnizând informațiile de care dispune deja și procedând sau dispunând să se procedeze la realizarea unor anchete corespunzătoare.

(2) Cererile de asistență se execută în conformitate cu legislația, normele și alte instrumente juridice ale părții solicitate.

(3) Funcționarii autorizați corespunzător ai unei părți, cu acordul celeilalte părți în cauză și în condițiile prevăzute de aceasta, pot să obțină de la birourile autorității solicitate sau ale altei autorități de care autoritatea solicitată este responsabilă, informațiile cu privire la infracțiunile la legislația vamală de care autoritatea solicitantă are nevoie în sensul prezentului protocol.

(4) Funcționarii unei părți, cu acordul celeilalte părți și în condițiile impuse de aceasta, pot fi prezenți la anchetele realizate pe teritoriul acesteia.

Articolul 8

Forma în care se comunică informațiile

(1) Autoritatea solicitată comunică autorității solicitante rezultatele anchetelor sub formă de documente, copii certificate ale documentelor, rapoarte și texte similare.

(2) Documentele menționate la alineatul (1) se pot înlocui cu informații pe suport electronic, produse în orice mod și în același scop.

Articolul 9

Derogări de la obligația de a acorda asistență

(1) Părțile pot refuza să acorde asistența prevăzută în prezentul protocol în cazul în care o astfel de asistență:

(a) poate aduce atingere suveranității lor, ordinii publice, securității sau altor interese esențiale

sau

(b) implică o reglementare fiscală sau de schimb, alta decât reglementarea privind drepturile vamale

sau

(c) implică încălcarea unui secret industrial, comercial sau profesional.

(2) Dacă solicită o asistență pe care ea însăși nu o poate acorda în cazul în care i-ar fi solicitată, autoritatea solicitantă atrage atenția asupra acestui fapt în cererea sa. În acest caz, autoritatea solicitată este cea care decide asupra modului în care răspunde la o astfel de cerere.

(3) În cazul în care asistența este refuzată, decizia și motivele refuzului se notifică de îndată autorității solicitante.

Articolul 10

Obligația de respectare a confidențialității

(1) Orice informație comunicată, sub orice formă, în temeiul prezentului protocol, are caracter confidențial. Respectiva informație face obiectul secretului profesional și beneficiază de protecția acordată în temeiul legislației aplicabile a părții contractante care a primit-o, precum și al dispozițiilor pertinente aplicabile instanțelor comunitare.

(2) Datele nominative nu se comunică în cazul în care există motive întemeiate de a crede că transmiterea datelor sau utilizarea datelor transmise contravin principiilor juridice fundamentale ale uneia dintre părți și, în special, în cazul în care persoana în cauză ar suferi prejudicii nejustificate. La cerere, partea care primește datele informează partea care le furnizează cu privire la utilizarea datelor transmise și la rezultatele obținute.

(3) Datele nominative se pot transmite numai autorităților vamale și, în cazul în care sunt necesare în scopul urmăririi penale, ministerului public și autorităților judiciare. Alte persoane sau autorități pot obține astfel de informații numai cu autorizarea prealabilă a autorității care le furnizează.

(4) Partea care furnizează informațiile verifică exactitatea acestora. În cazul în care se constată că informațiile furnizate erau inexacte sau trebuiau eliminate, partea care le primește este informată fără întârziere cu privire la aceasta. Ea este obligată să procedeze la corectarea sau eliminarea respectivelor informații.

(5) Fără a aduce atingere cazurilor de prevalență a interesului public, persoana în cauză poate obține, la cerere, informații cu privire la datele stocate și la scopul respectivei stocări.

Articolul 11

Utilizarea informațiilor

(1) Informațiile primite nu se utilizează decât în sensul prezentului protocol și nu se pot utiliza în alte scopuri de către o parte decât cu acordul prealabil scris al autorității administrative care le-a furnizat și fac obiectul restricțiilor impuse de respectiva autoritate.

(2) Alineatul (1) nu împiedică utilizarea informațiilor în cadrul unor proceduri judiciare sau administrative angajate ulterior pentru nerespectarea legislației vamale.

(3) În procesele verbale, rapoartele și mărturiile lor, precum și în cadrul procedurilor și urmăririlor în instanță, părțile pot utiliza ca probă informațiile obținute și documentele consultate în conformitate cu dispozițiile prezentului protocol.

Articolul 12

Experți și martori

Un funcționar al unei autorități solicitate poate fi autorizat să se înfățișeze, în limitele autorizației care i-a fost acordată, în calitate de expert sau martor în cadrul procedurilor judecătorești sau administrative angajate în domeniile reglementate de prezentul protocol în jurisdicția unei alte părți, precum și să prezinte obiectele, documentele sau copiile autorizate ale acestora care pot fi necesare procedurii. În cererea de înfățișare trebuie să se indice cu exactitate în ce cauză, cu ce titlu și în ce calitate urmează să fie interogată funcționarul.

Articolul 13

Cheltuieli de asistență

Părțile renunță la toate pretențiile reciproce de rambursare a cheltuielilor care rezultă în urma punerii în aplicare a prezentului protocol, cu excepția, după caz, a indemnizațiilor pentru experți și martori, precum și pentru interpreții și traducătorii care nu sunt angajați ai serviciilor publice.

Articolul 14

Punere în aplicare

(1) Gestionarea a prezentului protocol se încredințează autorităților vamale centrale ale Republicii Moldova, pe de-o parte, și serviciilor competente ale Comisiei Comunităților Europene și, după caz, autorităților vamale ale statelor membre ale Uniunii Europene, pe de altă parte. Acestea decid cu privire la toate măsurile și dispozițiile practice necesare punerii sale în aplicare, ținând seama de normele în vigoare în domeniul protecției datelor. Autoritățile în cauză pot propune organismelor competente modificările care consideră că trebuie aduse prezentului protocol.

(2) Părțile contractante se consultă și apoi se informează reciproc cu privire la normele de aplicare adoptate în conformitate cu dispozițiile prezentului protocol.

*Articolul 15***Complementaritate**

(1) Prezentul protocol completează și nu aduce atingere punerii în aplicare a acordurilor de asistență reciprocă încheiate sau care pot fi încheiate între unul sau mai multe state membre ale Uniunii Europene și Republica Moldova. De asemenea, prezentul protocol

nu interzice acordarea unei asistențe reciproce mai extinse în temeiul unor astfel de acorduri.

(2) Fără a aduce atingere articolului 11, respectivele acorduri nu aduc atingere dispozițiilor comunitare care reglementează comunicarea între serviciile competente ale Comisiei și autoritățile vamale ale statelor membre a oricăror informații obținute în domeniul vamal care ar putea prezenta interes pentru Comunitate.

ACT FINAL

Plenipotențiarii reprezentând:

REGATUL BELGIEI,

REGATUL DANEMARCEI,

REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA,

REPUBLICA ELENĂ,

REGATUL SPANIEI,

REPUBLICA FRANCEZĂ,

IRLANDA,

REPUBLICA ITALIANĂ,

MARELE DUCAT AL LUXEMBURGULUI,

REGATUL ȚĂRILOR DE JOS,

REPUBLICA PORTUGHEZĂ,

REGATUL UNIT AL MARII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD,

părți contractante la Tratatul de instituire a COMUNITĂȚII EUROPENE, Tratatul de instituire a COMUNITĂȚII EUROPENE A CĂRBUNELUI ȘI OȚELULUI și Tratatul de instituire a COMUNITĂȚII EUROPENE A ENERGIEI ATOMICE,

denumite în continuare „statele membre”, și

COMUNITATEA EUROPEANĂ, COMUNITATEA EUROPEANĂ A CĂRBUNELUI ȘI OȚELULUI ȘI COMUNITATEA EUROPEANĂ A ENERGIEI ATOMICE, denumite în continuare „Comunitatea”,

pe de-o parte, și

plenipotențiarii reprezentând REPUBLICA MOLDOVA,

pe de altă parte,

reuniți la douăzeci și opt noiembrie una mie nouă sute nouăzeci și patru pentru semnarea Acordului de parteneriat și cooperare care stabilește un parteneriat între Comunitățile Europene și statele membre, pe de-o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, denumit în continuare „acord”, adoptă următoarele texte:

acordul, inclusiv anexele la acesta, și următorul protocol:

Protocol de asistență reciprocă între autoritățile administrative în domeniul vamal

Plenipotențiarii statelor membre și cei ai Comunității și plenipotențiarii Republicii Moldova au adoptat declarațiile comune menționate în cele ce urmează și anexate la prezentul act final:

Declarație comună privind articolul 4 din acord

Declarație comună privind articolul 17 din acord

Declarație comună privind articolul 18 din acord

Declarație comună privind articolul 29 din acord

Declarație comună privind articolul 30 din acord

Declarație comună privind noțiunea de „control” menționată la articolul 31 litera (b) și la articolul 42 din acord

Declarație comună privind articolul 49 din acord

Declarație comună privind articolul 99 din acord

Plenipotențiarilor statelor membre și cei ai Comunității și plenipotențiarilor Republicii Moldova au luat la cunoștință, de asemenea, de declarația unilaterală a guvernului francez anexată la prezentul act final:

Declarația unilaterală a guvernului francez privind țările și teritoriile sale de peste mări

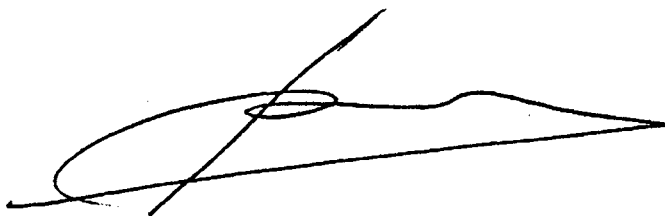
Plenipotențiarilor statelor membre și cei ai Comunității și plenipotențiarilor Republicii Moldova au luat la cunoștință, de asemenea, de următorul schimb de scrisori, anexat la prezentul act final:

Schimb de scrisori între Comunitate și Republica Moldova privind înființarea societăților comerciale.

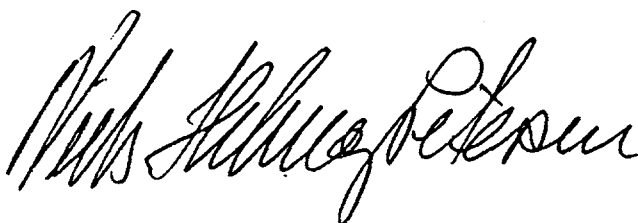

Hecho en Bruselas, el veintiocho de noviembre de mil novecientos noventa y cuatro.
Udfærdiget i Bruxelles den otteogtyvende november nitten hundrede og fire og halvfems.
Geschehen zu Brüssel am achtundzwanzigsten November neunzehnhundertvierundneunzig.
Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι οκτώ Νοεμβρίου χίλια εννιακόσια ενενήντα τέσσερα.
Done at Brussels on the twenty-eighth day of November in the year one thousand nine hundred and ninety-four.
Fait à Bruxelles, le vingt-huit novembre mil neuf cent quatre-vingt-quatorze.
Fatto a Bruxelles, addì ventotto novembre millenovecentonovantaquattro.
Gedaan to Brussel, de achtentwintigste november negentienhonderd vierennegentig.
Feito em Bruxelas, em vinte e oito de Novembro de mil novecentos e noventa e quatro.
Întocmit la Bruxelles în a douăzeci și opta zi a lunii noiembrie în anul o mie nouă sute nouăzeci și patru.

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

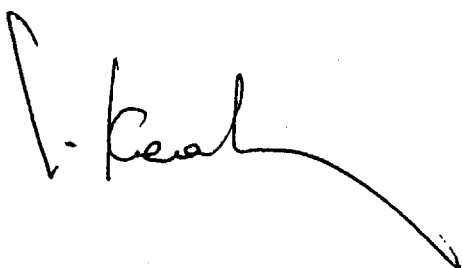
På Kongeriget Danmarks vegne

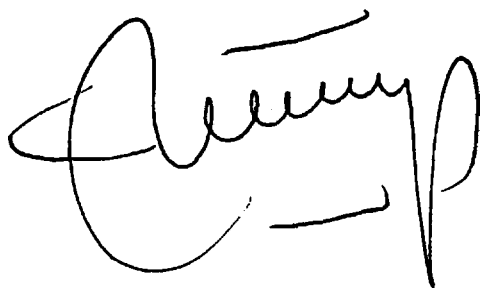
Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de Espana

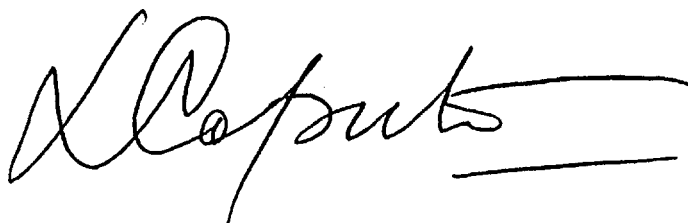
Pour la République française

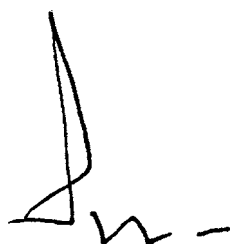
Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

Per la Repubblica italiana

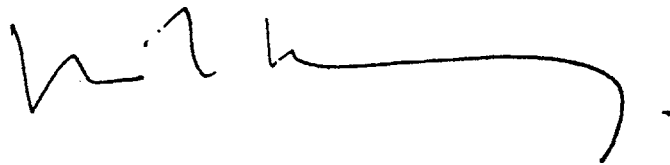
Pour le Grand-Duché de Luxembourg

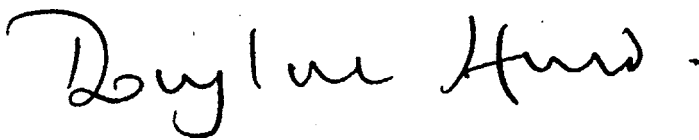
Voor het Koninkrijk der Nederlanden

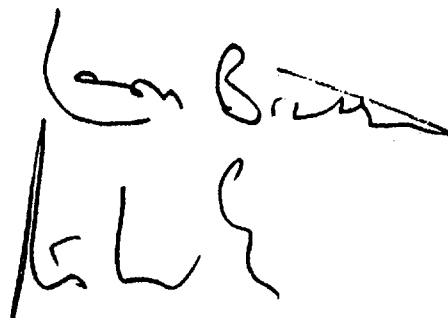
Pela República Portuguesa

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por las Comunidades Europeas
For De Europæiske Fællesskaber
Für die Europäischen Gemeinschaften
Για τηϛ Ευρωπαϊκῆς Κοινότητεϛ
For the European Communities
Pour les Communautés européennes
Per le Comunita europee
Voor de Europese Gemeenschappen
Pelas Comunidades Europeias

Pentru Republica Moldova

_____

Declarație comună privind articolul 4

Părțile convin ca, în cazul negocierii unei zone de liber schimb în conformitate cu articolul 4, negocierile să aibă ca obiect toate produsele comercializate între părți.

Declarație comună privind articolul 17

Comunitatea și Republica Moldova declară că textul clauzei de salvagardare nu asigură accesul la tratamentul oferit de dispozițiile corespunzătoare ale GATT.

Declarație comună privind articolul 18

Se înțelege că dispozițiile articolului 18 nu au ca obiectiv și nici nu trebuie să încetinească sau să împiedice procedurile prevăzute de legislațiile părților în ceea ce privește anchetele antidumping și antisubvenție.

Declarație comună privind articolul 29

Fără a aduce atingere rezervelor menționate în anexele IV și V și dispozițiilor articolelor 43 și 46, părțile convin că expresia „în conformitate cu propriile acte cu putere de lege și norme administrative” prevăzută la articolul 29 alineatele (1) și (2) înseamnă că fiecare parte poate reglementa înființarea și funcționarea societăților comerciale stabilite pe teritoriul său, cu condiția ca respectiva reglementare să nu introducă, în ceea ce privește înființarea și funcționarea societăților comerciale ale celeilalte părți, noi rezerve care să acorde un tratament mai puțin favorabil decât cel acordat propriilor societăți comerciale sau societăților comerciale, filialelor sau sucursalelor societăților comerciale ale oricărei țări terțe.

Declarație comună privind articolul 30

Prezența comercială a întreprinderilor de transport fluvial ale uneia dintre părți pe teritoriul celeilalte părți este reglementată de dispozițiile legislative în vigoare în statele membre sau în Moldova, atâta timp cât nu se adoptă dispoziții speciale mai favorabile care să reglementeze o astfel de prezență comercială și cu condiția ca o astfel de prezență să nu fie reglementată de alte instrumente legislative care să oblige părțile.

Se înțelege că o prezență comercială trebuie să se manifeste sub formă de filiale sau de sucursale în sensul articolului 31.

Declarație comună privind noțiunea de „control” menționată la articolul 31 litera (b) și la articolul 42 din acord

1. Părțile confirmă înțelegerea faptului că problema controlului depinde de împrejurările de fapt în fiecare caz.
  2. De exemplu, se consideră că o întreprindere este „controlată” de o altă întreprindere și, prin urmare, este o filială a acesteia, în cazul în care:
    - cealaltă întreprindere deține, direct sau indirect, majoritatea drepturilor de vot
sau
    - cealaltă întreprindere are dreptul să numească sau să concedieze majoritatea membrilor organului administrativ, ai organului de gestionare sau ai organului de supraveghere și, în același timp, este acționar sau membru al filialei.
  3. Ambele părți consideră că nici un criteriu menționat la punctul 2 nu este exhaustiv.
-

Declarație comună privind articolul 49

Părțile convin că, în sensul prezentului acord, expresia „proprietate intelectuală, industrială și comercială” desemnează, în special, protecția drepturilor de autor și a drepturilor conexe, în special a drepturilor de autor pentru programe de calculator, a drepturilor de brevetare, a desenelor și modelelor industriale, a indicațiilor geografice, în special a denumirilor de origine, a mărcilor comerciale de produse și servicii, a topografiilor circuitelor integrate, precum și protecția împotriva concurenței neloiale menționate la articolul 10a din Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale și protecția informațiilor care nu trebuie divulgate cu privire la *know-how*.

Declarație comună privind articolul 99

Părțile convin, în sensul interpretării corecte și al punerii în aplicare practice a prezentului acord, că expresia de „situații de urgență” menționată la articolul 99 din acord înseamnă cazurile de încălcare gravă a acordului de către una dintre părți. O încălcare gravă a acordului constă în:

- (a) respingerea acordului nesancționată de normele generale de drept internațional,
  - sau
  - (b) încălcarea elementelor esențiale ale acordului prevăzute la articolul 2.
-

Declarația unilaterală a guvernului francez

Republica Franceză reține faptul că Acordul de parteneriat și cooperare cu Republica Moldova nu se aplică țărilor și teritoriilor de peste mări asociate Comunității Europene în temeiul Tratatului de instituire a Comunității Europene.

SCHIMB DE SCRISORI
între Comunitate și Republica Moldova privind înființarea societăților comerciale

A. Scrisoare din partea Republicii Moldova

Excelență,

Am onoarea de a mă referi la Acordul de parteneriat și cooperare parafat la 26 iulie 1994.

După cum am subliniat în timpul negocierilor, Republica Moldova acordă, din anumite puncte de vedere, un tratament privilegiat societăților comerciale comunitare stabilite și care își desfășoară activitatea în Moldova. Am explicat că această măsură reflectă politica Republicii Moldova de a promova, prin toate mijloacele, stabilirea de societăți comerciale comunitare în Republica Moldova.

În acest sens, îmi iau permisiunea de a confirma că, în perioada cuprinsă între data parafării prezentului acord și data intrării în vigoare a articolelor privind stabilirea societăților comerciale, Republica Moldova nu va adopta măsuri sau norme administrative care, în comparație cu situația existentă la data parafării prezentului acord, ar putea crea discriminări sau le-ar putea agrava pe cele existente față de societățile comerciale comunitare în raport cu societățile comerciale moldovenești sau cu societățile comerciale ale unei țări terțe.

Vă rog să confirmați primirea prezentei scrisori.

Vă rog să acceptați, Excelență, expresia înaltei mele considerații.

*Pentru Guvernul
Republicii Moldova*

B. Scrisoare din partea Comunității

Exelență,

Vă mulțumesc pentru scrisoarea dvs. din data de astăzi având următorul conținut:

„Am onoarea de a mă referi la Acordul de parteneriat și cooperare parafat la 26 iulie 1994.

După cum am subliniat în timpul negocierilor, Republica Moldova acordă, din anumite puncte de vedere, un tratament privilegiat societăților comerciale comunitare stabilite și care își desfășoară activitatea în Moldova. Am explicat că această măsură reflectă politica Republicii Moldova de a promova, prin toate mijloacele, stabilirea de societăți comerciale comunitare în Republica Moldova.

În acest sens, îmi iau permisiunea de a confirma că, în perioada cuprinsă între data parafării prezentului acord și data intrării în vigoare a articolelor privind stabilirea societăților comerciale, Republica Moldova nu va adopta măsuri sau norme administrative care, în comparație cu situația existentă la data parafării prezentului acord, ar putea crea discriminări sau le-ar putea agrava pe cele existente față de societățile comerciale comunitare în raport cu societățile comerciale moldovenești sau cu societățile comerciale ale unei țări terțe.

Vă rog să confirmați primirea prezentei scrisori.”

Confirm primirea scrisorii dumneavoastră.

Vă rog să acceptați, Exelență, expresia înaltei mele considerații.

În numele Comunităților Europene
